

Řešení

pro budoucnost

program psaný s občany

ODS

řešení pro budoucnost

Obsah

1 Preambule 4

2 Co jsme zdědili 8

3 Hlavní priority 10

4 Čemu chceme zabránit 12

5 Řešení pro zvládnutí krize 14

6 Ekonomika a podnikání 18

- 6.1 Daně a veřejné finance
- 6.2 Podpora podnikání
- 6.3 Energetika
- 6.4 Doprava

7 Sociální systém 24

- 7.1 Podpora rodin s dětmi
- 7.2 Změny v nemocenském
- 7.3 Adresný sociální systém
- 7.4 Zaměstnanost, motivující pracovní trh
- 7.5 Péče o seniory

8 Zdravotnictví 30

9 Bezpečnost občanů 34

- 9.1 Vnitřní věci
- 9.2 Spravedlnost
- 9.3 Obrana

10 Zahraniční vztahy 38

11 Společnost 40

- 11.1 Školství
- 11.2 Kultura a média
- 11.3 Rozvoj krajů a obcí, bydlení
- 11.4 Sport
- 11.5 Politický systém

12 Životní prostředí, venkov 46

- 12.1 Životní prostředí
- 12.2 Zemědělství a venkov

Úvodní slovo

Vážení spoluobčané,

nejdůležitějším slovem programu, který dostáváte do ruky, je slovo řešení. Přinášíme řešení, která navazují na úspěchy minulé vlády vedené ODS. Připravili jsme řešení pro zvládnutí aktuální ekonomické krize. Ale zejména nabízíme řešení pro budoucnost. Tato země má pořád velký potenciál. Potřebuje se jen znovu nadechnout, získat novou naději, šanci na nový start.

Nemůžeme slíbit a také neslibujeme, že nás čekají lehké časy. Že stát bude mít peníze na rozhazování a přilepšování těm či oněm. Bylo by to populistické a neodpovědné. Ale s čistým svědomím vám můžeme slíbit, že pokud dostaneme vaši důvěru, provedeme Českou republiku krizí s co nejmenšími dopady na občany. A hlavně že na jejím konci bude naše země silnější než před ní. Že bude svobodná, prosperující a bezpečná.

I v čase oslabení světové ekonomiky ODS prosadila řešení, která zabránila rozvratu státních financí, udržela při životě firmy, ochránila pracovní místa, zajistila peníze pro rodiny, na penze, sociální dávky či zdravotnictví. Nový volební program ODS vychází z těchto zkušeností. Ale míří dál, do budoucnosti, dokonce za horizont příštího volebního období. Nechceme „pouze“ zvládnout dopady dnešní krize. Chceme dát obyvatelům České republiky lepší šanci na šťastnou budoucnost. Budoucnost bez dluhů a bez komunistů. Máme řešení pro všechny skupiny obyvatel. Včetně těch, kteří zatím volit nemohou.

Právě na příští generaci musíme myslet především. Nemůžeme řešit krizi na úkor našich dětí, nemůžeme jim odkázat zadluženou zemi, v níž stát opět bude chtít rozhodovat o štěstí jedince. Takovou politiku ODS zásadně odmítá. Nebudeme vám lhát, nebudeme vám dávat prázdné sliby, nebudeme si kupovat vaše hlasy za vaše peníze. Nabízíme vám perspektivu, nabízíme vám řešení, nabízíme vám budoucnost. A žádáme o vaši podporu.

Mirek Topolánek
předseda ODS

Mimořádné volby jsou výzvou a motivací

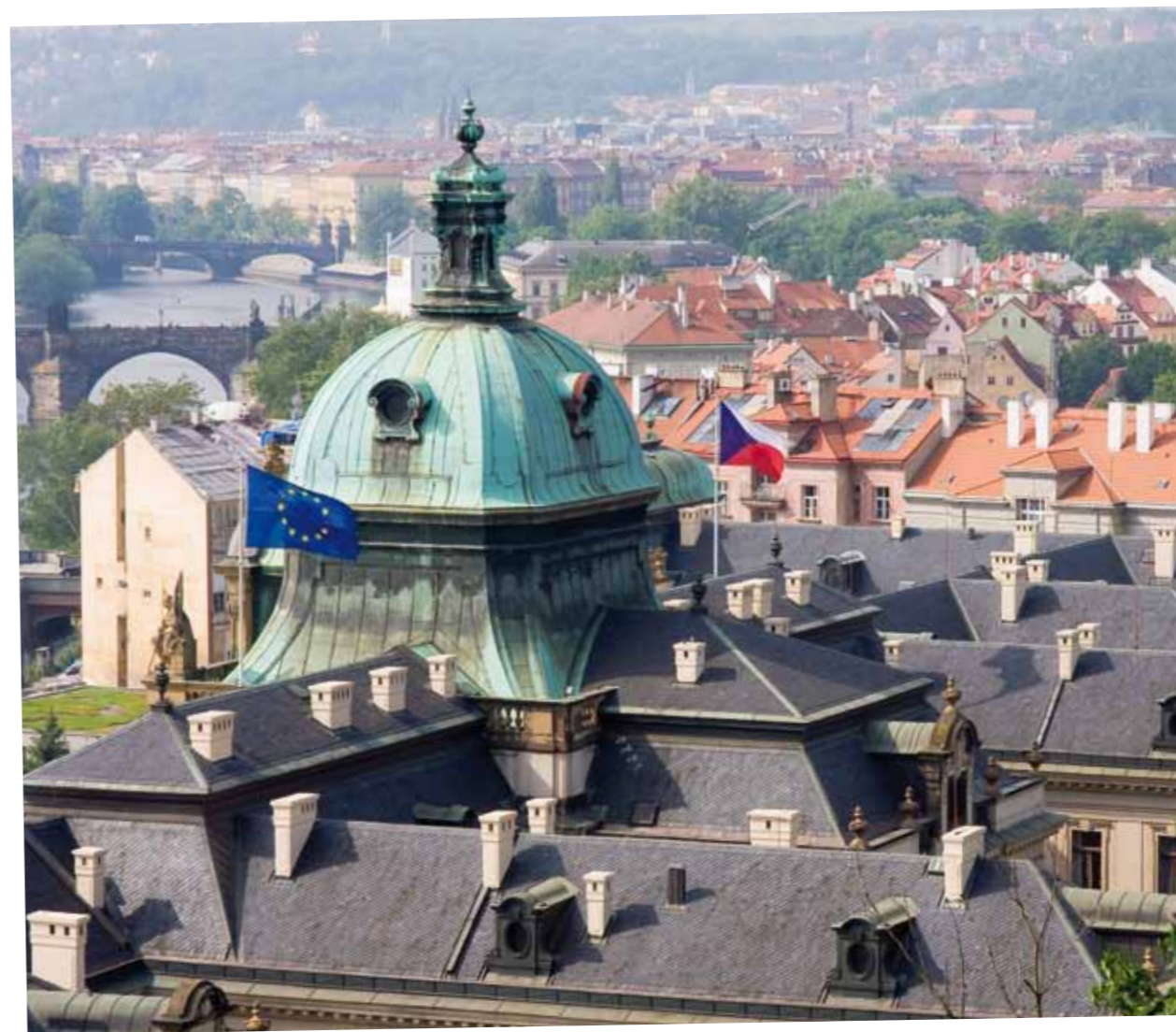
Vstupujeme do mimořádných voleb, které jsou pro následující vývoj naší společnosti nesmírně důležité. Považujeme je za nejrozumnější řešení složité politické situace vyvolané nezodpovědným počínáním levicových stran. Ty vyvolaly hlasování o nedůvěře vládě uprostřed našeho úspěšného předsednictví EU a současně během světové hospodářské krize. Neobracíme se však do minulosti a jsme na tyto volby připraveni. Okolnosti, za jakých k nim dochází, jsou pro Občanskou demokratickou stranu o to větší výzvou a motivací.

Topolánková vláda byla jedinou možnou pro-reformní koalicí. Vláda ODS získala důvěru po nelehkém vyjednávání po patovém výsledku voleb v roce 2006. Žádné jiné povolební uspořádání v Poslanecké sněmovně nebylo reálné a zároveň žádné jiné neumožňovalo hlubší dohodu nad nutnými reformami. V situaci alarmujícího vývoje veřejných financí byly alternativou nulové reformy a pokračování politické nestability. Sociální demokracie sama přiznala, že žádné reformy ve skutečnosti prosazovat nechce. Čím déle by se potřebné změny odkládaly, tím nepopulárnější by nakonec musely být a tím tvrději by dopadly především na sociálně slabé. Reformy jsou přitom nejrozsáhlejší od začátku 90. let. Přestože vládnutí kabinetu trvalo zhruba polovinu volebního období, stihl prosadit řadu důležitých změn. Nekorektně proto vyznívají výhrady kritiků, že se ODS nepodařilo splnit všechny sliby – zvláště těch, kteří hlasovali pro nedůvěru vládě.

Programová východiska ODS se nemění. Občanská demokratická strana jde znovu do voleb se stejnými programovými východisky. Vyznáváme stejné hodnoty a ideje, na nichž ODS vznikla. Řadu konkrétních kroků odpovídajících těmto východiskům se nám podařilo uvést do života i v posledním volebním období. Stále prosazujeme nízké daně, zdravé veřejné finance, nezadluženou budoucnost, podporu rodin s dětmi a sociálně potřebných, adresný sociální systém, snižování byrokracie, uvolnění podnikání, bezpečný stát nebo transatlantickou vazbu. Na těchto hodnotách a idejích neholdujeme nic měnit.

Hlavní cíle: zvládnutí krize a dokončení reformy

Nabízíme řešení krize s předními ekonomickými odborníky. Česká republika není izolovaný ostrov, její hospodářství je provázané s okolním světem. Je výrazně proexportně orientovaná, a proto se nemůže vyhnout dopadům hospodářské krize. Chápeme obavy lidí z budoucnosti v tomto období nejistoty. Nikdo nepochybuje, že se dnes řada domácností dostává do složité životní situace. Chceme jim vyjít vstříc. Nabízíme řešení dopadů světové hospodářské krize ve spolupráci s předními odborníky z ekonomické a akademické sféry, protože si neděláme patent na rozum. Její co nejrychlejší a nejefektivnější zvládnutí považujeme za hlavní úkol dneška.

ODS je nejkompentnější politickou silou schopnou zvládnout ekonomickou krizi. Levice nabízí pouze staré recepty vedoucí k nezodpovědnosti, rozchazování a státnímu bankrotu. My nabízíme schopnosti i svou politickou sílu a váhu, kterou ke zvládnutí ekonomické krize nemají menší politické strany.

Kompetentnost vlády ODS ocenila i Evropská komise a OECD. Kompetentní počínání vlády ODS při zavádění reformy, českém předsednictví EU a prosazení plánu na boj s hospodářskou krizí oceňovala většina seriózních ekonomických autorit doma i v zahraničí, mimo jiné Evropská komise. Příznivého hodnocení dosáhla vláda ODS i od OECD v „Ekonomickém přehledu ČR 2008“, jenž pozitivně přijal především reformní balíček. Populistické plány ČSSD se s takto příznivým přijetím ekonomické obce nesetkávají. Sociální demokracie uvažuje z hlediska krátkodobého politického užítku a nemyslí na zítřek. Tím ohrožuje především mladší generace a směřuje Českou republiku k zásadním ekonomickým problémům maďarského typu.

Chceme dokončit započatou práci. Přiznáváme, že se nám nepodařilo prosadit vše, co jsme si předsevzali. Předčasné ukončení působení vlády ODS znemožnilo dokončit některé již připravené a zahájené reformy, ať už daňovou, důchodovou, nebo zdravotnictví. Jelikož je považujeme za nezbytné a klíčové pro zdravý vývoj veřejných financí, zůstávají pro ODS výzvou do následujícího volebního období. Musíme vidět dál než jen za nejbližší roh. Musíme naši zemi připravit na klíčové dlouhodobé výzvy, především ekonomickou globalizaci a demografický vývoj.

ODS není jen ekonomicky vyhraněná. Nové programové akcenty, na které klademe důraz, odpovídají dnešním potřebám společnosti. ODS se zároveň chce výrazněji profilovat jako strana zaměřená nejen ekonomicky, ale zdůrazňující i sociální rozměr. Cílem ODS v sociální politice je pomáhat těm spoluobčanům, kteří si bez vlastního zavinění nemohou pomoci sami. Zde se lišíme od pohledu socialistů všech barev, kteří si sociální politiku představují jako pumpování peněz do nákladného

„pečovatelského“ státu ruinujícího veřejné finance a v konečném důsledku i peněženky daňových poplatníků. Prvořadou prioritou je pro nás otázka vzdělávání a školství. Samozřejmostí je i náš zájem o životní prostředí.

Obrana Demokracie a Svobody ODS JE STRANOU BUDOUCNOSTI, ČSSD STRANOU MINULOSTI

Svobodu a demokracii musíme chránit. Termín předčasných voleb má svůj symbolický rozměr. Odehrávají se v předvečer 20. výročí pádu komunismu. Dvacet let je jedna generace a lidská paměť bývá někdy krátká. Národ, který se neumí poučit ze své minulosti, může být odsouzen k tomu, aby si ji prožil znovu. Tehdejší vítězství svobody a demokracie nebylo zadarmo. Nebudeme-li mít vůli svobodu a demokracii chránit a bránit, můžeme je znovu ztratit. Přestože se kvalita života v naší zemi zvyšuje, náš svobodný a demokratický stát čelí hrozbám přživovaným dnešní ekonomickou krizí. Na této pro řadu občanů nepříznivé situaci se snaží parazitovat extremisté a populisté všeho druhu.

Návrat komunistů k moci není nereálný. Zřejmě nikoho by v době, kdy řada z nás stála na náměstí a zvonila klíči, nenapadlo, že po dvaceti letech bude stále hrozit návrat „starých pořádků“, byť v modifikované podobě. Nehrozí návrat do totality, jak ji mnozí z nás poznali na vlastní kůži, ale naprosto reálný je návrat nereformovaných komunistů k moci. Paroubkova sociální demokracie již po krajských volbách prokázala, že se s komunisty umí dohodnout. Přibližuje se k nim i programově, a to nejen předlistopadovou rétorikou třídního boje. Nezapo-

mínejme, že základním programovým cílem komunistů je stále budování státu totalitního typu. Zlehčování jejich návratu k moci na celostátní úrovni v jakékoli podobě je proto nezodpovědné a zcela jistě není na místě.

ODS zůstává hrází nástupu komunistů k moci. Občanská demokratická strana vždy nejrazantněji ze všech politických stran hájila co nejdůslednější vyrovnání s minulostí. Dnes hodlá zabránit znovuoživení této minulosti v podobě podílu komunistů na vládnutí v jakékoli podobě, a tím návratu jejich ovlivňování života milionů občanů České republiky.

Česká republika je součástí západní civilizace. Občanská demokratická strana se znepokojením sleduje, že mezi mnoha průsečíky společných zájmů ČSSD a KSČM je i jejich zřetelné nadbíhání zájmům Ruska. Není náhoda, že pád vlády ODS přivítali na rozdíl od ostatních evropských zemí právě ruští představitelé. Títo představitelé považují opoziční síly, které odvolaly vládu, za daleko vstřícnější vůči Moskvě. To v době, kdy Rusko stále dává najevo, že Česká republika patří spolu s dalšími bývalými zeměmi sovětského bloku do východní sféry jeho zájmu. ODS je pro korektní vztahy se všemi evropskými státy, Rusko nevyjímaje. Hodlá však prosazovat svébytnou politiku vázanou na příslušnost k tradiční západní civilizaci.

Česká republika patřila k zemím s nejrizikovějším vývojem veřejných financí. Ze zprávy Evropské komise z června 2007 vyplynulo, že Česká republika patřila mezi země s nejrizikovějším výhledem veřejných financí. V té době v Evropské unii hospodařilo hůře jen Maďarsko. Mezinárodní instituce (Evropská komise, Světová banka, Mezinárodní měnový fond, ...) i domácí ekonomové (včetně ČNB) opakovaně vyzývali Českou republiku k reformám veřejných financí, důchodů nebo zdravotnictví již delší dobu.

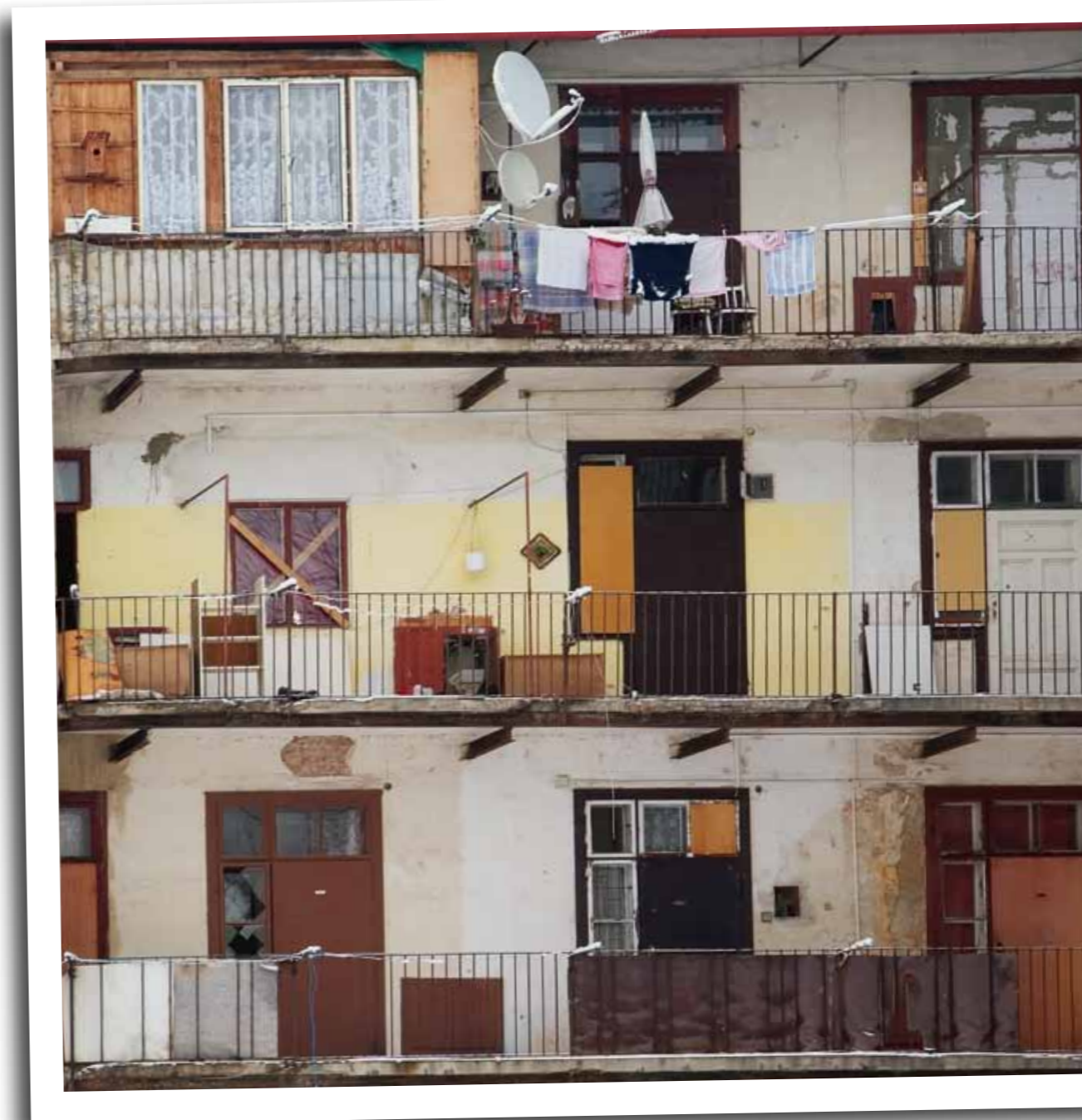
Nákladný a byrokratický stát. Socialisté za osm let své vlády vybudovali nákladný a byrokratický stát. Prokázali, že umí dosahovat růstu ekonomiky jen za cenu dlouhodobě vysoké nezaměstnanosti a vysokého tempa zadlužování budoucích generací.

Nebezpečná kultura dluhu. Vlády ČSSD po sobě zanechaly největší problém v podobě nebezpečného tempa zadlužování státu. Léta jsme žili kulturou dluhu – lákavou představou, že zadlužovat se je normální, bezbolestné, jednoduché. Jenže jednou se dluhy musí splatit i s úroky. A to už tak snadné není. Mohli by o tom hovořit mnozí z těch, kdo přestali být schopni splácet své dluhy a přišli o majetek. Stejně je to i se státem. Místo aby dluhy snižoval, byli jsme svědky toho, že zadlužování – navíc v době hospodářského růstu – bylo povýšeno na běžnou normu, jejímiž dopady se nemusíme zabývat. Socialistické vlády zbytečně zatížily veřejné finance stov miliardovými schodky.

Každý občan České republiky „dluží“ za stát 110 tisíc korun. Zadlužení státu je tak vysoké, že každé dítě, které se dnes narodí, již „dluží“ za stát 110 tisíc korun. Jen na úrocích státního dluhu splácíme v současné době ročně 50 miliard korun. Za tuto nepředstavitelnou sumu by se dalo za rok postavit například 50 tisíc startovacích bytů pro mladé rodiny! Na splátku úvěru vydává dnes každý občan ročně 5 000 korun, které by mu jinak mohly zůstat.

Neudržitelný růst sociálních výdajů. Největším problémem veřejných financí byl neudržitelný růst sociálních mandatorních výdajů; tedy výdajů, které stát musí vyplatit povinně, například ze zákona. Jejich výši významně ovlivnilo vládou ČSSD prosazené zvýšení sociálních výdajů před volbami v roce 2006. Bez jakýchkoli zásahů by jejich nárůst činil v lednu 2008 téměř 70 mld. Kč, nejvyšší meziroční přírůstek v historii. Do roku 2010 by sociální náklady bez reformy stouply celkem o 146 mld. Kč, což je mimo možnosti naší ekonomiky.

Dlouhodobě vysoká nezaměstnanost. Minulé vlády po sobě zanechaly nepružný pracovní trh se systémem sociálních dávek, který nemotivoval lidi k co nejkratšímu setrvání v sociální síti. Výsledkem byla dlouhodobě vysoká nezaměstnanost. Nepříznivě se vyvíjel především počet lidí dlouhodobě (déle než jeden rok) bez práce, jejichž podíl dosahoval téměř poloviny. Od srpna 2002 do srpna 2006 dosahovala průměrná měsíční nezaměstnanost 515 tisíc lidí. V únoru 2004, v době hospodářského růstu, činila rekordních 572 tisíc, tedy podstatně více než dnes, v době ekonomické krize. Zatímco dnes je Česká republika zemí s šestou nejnižší nezaměstnaností v EU, ještě koncem roku 2006 se pohybovala kolem 15. místa.

Podnikání se přestávalo vyplácet. Počet malých podniků do 50 zaměstnanců klesl koncem roku 2005 meziročně o 26 tisíc. Počet samostatně podnikajících osob klesl mezi červnem 2003 a červnem 2006 o 88 tisíc. Podnikatelé byli byrokraticky zatíženi mimo jiné minimální daní a registračními poplatky.

Nestabilita ve zdravotnictví. Za osm let vlády ČSSD se vystřídalo osm ministrů zdravotnictví, kteří nevypracovali jedinou reálnou koncepci resortu. Přeměna zkosnatělého socialistického zdravotnictví započatá v 90. letech se zastavila. Ačkoli socialisté deklarovali bezplatné zdravotnictví, skrytě zvyšovali spoluúčast pacientů ve formě doplateků za léky. Zatímco na jedné straně byly hrazeny velmi levné a pro všechny občany dostupné léky, na druhé straně moh-

ly kombinace doplateků na důležité léky u vážně nemocných pacientů dosahovat neúnosné výše přes 10 tisíc Kč ročně.

ČSSD odkládala nutné reformy. Socialisté neměli odvahu k reformám, které stále odkládali. Obelhávali a dodnes obelhávají veřejnost, že nejsou zapotřebí. O důchodové reformě jednali experti už od roku 2004 a navrhli doporučení, které tehdy levicové strany odmítly podpořit. Pokud by vláda ODS neuskutečnila reformu veřejných financí, byla by každá další, k níž bychom museli dříve či později přistoupit, ještě tvrdší a bolestivější.

Hlavní priority

Zvládnutí hospodářské krize. Boj s hospodářskou krizí zahájila vláda ODS ve spolupráci s předními ekonomickými odborníky přijetím řady protikrizových opatření. Zvládnutí krize patří mezi hlavní úkoly následujícího období s cílem podpořit především zaměstnanost a stabilitu veřejných financí.

Zvyšování zaměstnanosti. Klíčem k zvyšování zaměstnanosti je podpora zaměstnavatelů při udržení pracovních míst a jejich motivace k vytváření míst nových. Nezbytný je pružnější pracovní trh a motivující sociální systém, zvýhodňující aktivní chování.

Nízké daňové zatížení. ODS prosazuje nízké daně, proto chce zabránit jejich zvyšování. Menší daňové zatížení snižuje motivaci k daňovým únikům, lidem zůstane více peněz pro vlastní využití a firmám pro vlastní rozvoj. Prioritou je zjednodušení daňového systému.

Zdravé veřejné finance. Budoucnost nelze nezodpovědně projídat. Při správě veřejných financí nelze žít ze dne na den a nemyslet zároveň na zítřek. Střídmá rozpočtová politika, nadbytečně nezatažující vysokými dluhy veřejné finance, je cestou, jak se vyhnout zásadním ekonomickým problémům, do kterých se dnes dostávají některé evropské země.

Podpora rodin s dětmi. Podporu rodin s dětmi ODS přenesla do daňové oblasti. Adresnější vyplácení sociálních dávek kompenzujeme snížením daní. Chceme rozšířit svobodu volby při sladění péče o děti a práce a prosadit nové prarodinné služby, které u nás téměř neexistují.

Adresný a spravedlivý sociální systém. ODS prosazuje adresný a spravedlivý systém, který pomáhá jen těm, kteří to skutečně potřebují. Proto klademe důraz na pomoc především sociálně znevýhodněným skupinám, jako jsou zdravotně postižení, starší spoluobčané nebo rodiče s malými dětmi.

Péče o seniory. Náš přístup k seniorům nespočívá jen v důchodech pravidelně se zvyšujících každoroční valorizací. Pozitivní jev prodlužování střední délky života v České republice vyvolává potřebu intenzivnějšího rozvoje služeb pro seniory. Preferujeme péči v domácím prostředí a přirozené komunitě.

Důchodová reforma. Pokračování důchodové reformy je nezbytné pro finanční udržitelnost důchodového systému v budoucnosti. Důvodem je stárnutí populace provázené poklesem ekonomicky aktivních lidí. Čím dříve bude prosazena, tím lépe pro současné a především budoucí generace seniorů, kterým jinak hrozí výrazné snížení důchodů.

Podpora vzdělávání. Rozvoj vzdělávání a školství je absolutní prioritou. S rostoucím a kvalitnějším vzděláním se zvyšuje možnost uplatnění. Chceme odstranit administrativní, ekonomické a sociální bariéry bránící možnosti vzdělání získat.

Dostupnost nejvyšší lékařské péče. Prosazujeme co nejvyšší lékařskou péči pro všechny. Uměřená a sociálně citlivá spoluúčast pacientů na financování

vání zdravotní péče přispívá ke zvýšení dostupnosti nejmodernější léčby vážných onemocnění a ke zkrácení čekacích dob na operace.

Podpora podnikání. ODS je přesvědčena, že pouze svobodné trhy, jejichž základem jsou podniky, podnikatelé a jejich aktivity, jsou zásadním předpokladem pro zdravý a rychlý růst ekonomiky.

Snižování byrokracie. ODS prosazuje štihlejší a efektivnější stát. Chceme výrazněji pokročit ve snižování byrokracie. Provedeme modernizaci státní správy tak, aby se k lidem přiblížila a byla k nim přívětivá.

Bezpečný stát. Lidé se musí cítit ve své zemi bezpečně. Stát nesmí svobodu člověka nadbytečně omezovat, ale musí stanovit jednoduchá, jasná a srozumitelná pravidla lidského chování, zajistit důslednou ochranu těchto pravidel a jejich porušování trestat.

Změňování prostoru pro korupci. Korupce představuje společenské zlo prvního řádu. Omezíme prostor pro korupci a zrušíme nadbytečné regulace vytvářející prostor protekcionismu, klientelismu a korupčnímu jednání.

Pružnější soudy. ODS prosazuje kroky, které v konečném důsledku vedou ke zkrácení délky soudního řízení a ke zkvalitnění rozhodovací činnosti soudů. Justice musí občanům poskytovat komfortní služby, musí být vůči občanům lidská a přátelská.

Transatlantická vazba. ODS považuje z hlediska zajištění bezpečnosti České republiky euroatlantický bezpečnostní prostor za nedělitelný. V kontextu šířících se bezpečnostních hrozeb a rizik (mezinárodní terorismus, zbraně hromadného ničení) považujeme posilování transatlantického jádra demokratické civilizace za nezbytné.

Programy ČSSD a KSČM se překrývají. Volební program ČSSD signalizuje, že se sociální demokracie programově posunula ke KSČM. Návrat sociální demokracie k moci by znamenal opětovný návrat k nezodpovědnosti, zadlužování a žití na úkor budoucnosti. ČSSD zneužívá rizik ze světové recese k permanentní předvolební kampani, ve které sází na rozdmýchání atmosféry nedůvěry, závisti a slibování všeho všemu bez ohledu na realitu. Dokazují to předvolební sliby ČSSD, které budou znamenat:

- **zastavení potřebných reforem,**
- **výrazné zvyšování výdajů a státního přerozdělování,**
- **zvyšování finančních nároků na zaměstnavatele a podnikatele,**
- **zvýšení daní z příjmů jak pro fyzické, tak pro právnické osoby,**
- **zvýšení sociálního a zdravotního pojištění,**
- **definitivní ztrátu připravenosti ekonomiky na vstup do eurozóny,**
- **znovuzavedení dědické daně mezi nejbližšími příbuznými.**

Cesta ke státnímu bankrotu. Dnešní krizová situace o to více vyžaduje střídmou rozpočtovou politiku, protože jedině ta znamená šanci, že krizi zvládneme a dostaneme se z ní v dohledné době. Nechceme se dočkat situace jako v některých evropských zemích, kde hrozba státního bankrotu vede ke snižování mezd, důchodů a sociálních dávek a kde

mezinárodní instituce vyžadují jako podmínku pro finanční pomoc velmi tvrdá opatření. Program ČSSD vede k prohloubení krize a zvyšování rizik především pro méně majetné skupiny obyvatel.

Program ČSSD je zcela nevěrohodný. Program ČSSD, pokud by byl důsledně uplatňován, znamená výrazné zvýšení výdajů. Protimluv částečně maskovaného zvyšování výdajů a proklamované úsporné rozpočtové politiky jen prokazuje nekompetentnost a nevěrohodnost plánů sociální demokracie. To jsou recepty na vážné a vleklé problémy veřejných rozpočtů. Podobný program by hrozil rozvrácením veřejných financí v době konjunktury, natož v době krize.

Chceme zabránit naplňování „jistot“ ČSSD. Sociální demokracie se v každé větě ohání bohubylým slovem „jistota“, přitom naplňování její politiky ve skutečnosti znamená:

- **JISTOTU dlouhodobě vysoké nezaměstnanosti,**
- **JISTOTU návratu k masivnímu zadlužování budoucích generací,**
- **JISTOTU kolapsu důchodového systému,**
- **JISTOTU výrazného zvýšení daní,**
- **JISTOTU útlumu podnikání a deformace trhů,**
- **JISTOTU delšího čekání na náročné operace,**
- **JISTOTU růstu byrokracie,**
- **JISTOTU odlivu firem a mozků do zahraničí,**
- **JISTOTU posilování vlivu komunistů,**
- **JISTOTU nadbíhání zájmům Ruska.**

**Čemu chceme
zabránit**

Ekonomická krize nevznikla v České republice.

Ve druhé polovině roku 2008 se postupně začala do Evropy přelévat světová finanční krize, která koncem roku přerostla ve světovou hospodářskou krizi. Hospodářství České republiky je provázané s ekonomikami ostatních vyspělých zemí, především Evropské unie. Je významně proexportně orientované, a proto je i doba a rychlost obratu současného nepříznivého ekonomického vývoje závislá – vedle vlastních protikrizových opatření – i na zlepšení situace v okolních vyspělých zemích, především v Německu.

Reforma veřejných financí zbrzdila dopady krize. ODS se osvědčilo nepodléhat v situaci sílících dopadů světové hospodářské recese panice, populismu a módě nákladných teatrálních opatření. Naopak navrhovala opatření provázaná, sociálně citlivá, preventivní a prorůstová. Reformy provedené vládou ODS od roku 2006 zásadně ozdravily veřejné finance a uvolnily trhy, což vytvořilo prostor pro financování protikrizových opatření. Kotvou těchto opatření byly schválené výdaje státního rozpočtu, možné pouze díky zdravějším veřejným financím. Ve srovnání s obdobnými ekonomikami v našem regionu odolává česká ekonomika světové recesi zatím velmi dobře.

Problémy bankovního sektoru nás nezasáhly.

Česká republika patří spolu se Slovenskem a Mexikem mezi jediné tři země ve společenství třiceti vyspělých států OECD, které naplno nezasáhla světová finanční krize. Stalo se tak díky dobré kondici našeho bankovního systému. Nicméně i náš finanční systém postihla krize důvěry, která způsobuje problémy ve financování podnikatelských aktivit.

Prioritou je udržení zaměstnanosti a ekonomická stabilita. Spíše než současné zpomalení ekonomiky považuje ODS za větší hrozbu neúměrný nárůst zadlužování. Proto prosazujeme protikrizová opatření s cílem udržet zaměstnanost a stabilitu veřejných financí. Předpokládáme, že se díky protikrizovým opatřením podaří zachovat 50 až 70 tisíc pracovních míst.

Hlavní protikrizová opatření – první fáze

Program boje s dopady ekonomické krize začala vláda ODS uvádět do života loni na podzim mezi prvními v Evropské unii. V říjnu 2008 až lednu 2009 přijala protikrizová opatření pro zmírnění možných rizik plynoucích ze světové finanční krize. Zároveň jsme spustili i již dříve navrhované změny v rámci reformy veřejných financí, pomáhající jak zaměstnancům, tak podnikatelům.

- **Od ledna 2009 jsme snížili sociální pojištění o 1,5 %, které ponechá ročně zaměstnancům v peněženkách o 18 mld. Kč více.**
- **V roce 2009 snižujeme daň z příjmu právnických osob na 20 %.**
- **Zvýšili jsme garance úvěrů malým a středním podnikům.**

Řešení pro zvládnutí krize

• **Navýšili jsme investice do dopravní infrastruktury.**

• **Investovali jsme do vědy a výzkumu nad rámec schváleného návrhu státního rozpočtu.**

• **Podpořili jsme podnikatele v zemědělství a posílili Program rozvoje venkova.**

• **Zapojili jsme prostředky z rezervních fondů.**

• **Navýšili jsme základní kapitál České exportní banky.**

• **Snížili jsme zálohy na daně z příjmů.**

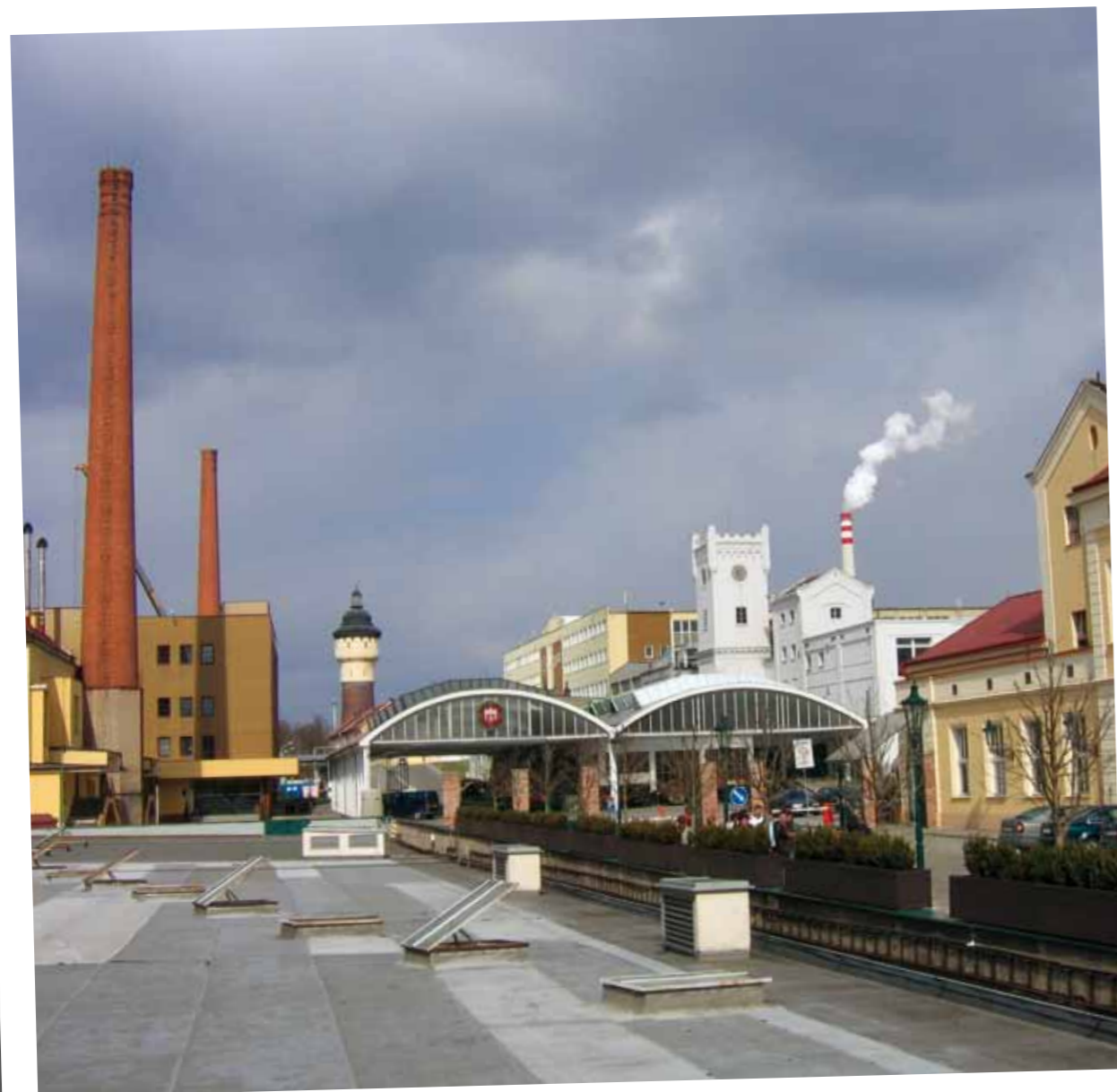
Tato opatření představovala celkové stimuly ke zvýšení ekonomického růstu ve výši téměř 100 mld. Kč s předpokládanými výdaji veřejných rozpočtů 32,2 mld. Kč.

Hlavní protikrizová opatření – druhá fáze

Vláda ODS ustavila počátkem roku 2009 Národní ekonomickou radu vlády (NERV) z deseti uznávaných osobností z českého akademického a ekonomického prostředí. Důvodem bylo kvalifikované posouzení a hledání nejúčinnějšího, nepopulistického a nejméně nákladného řešení dopadů hospodářské krize. Vláda společně s NERV připravila další protikrizová opatření.

• **Zavádíme slevy na sociálním pojištění pro zaměstnavatele v celkové výši 18 mld. Kč, které uchrání desítky tisíc pracovních míst především s nízkými a středními příjmy.**

• **Umožňujeme čerpání prostředků z Evropského sociálního fondu pro zaměstnavatele v celkové výši 3,3 mld. Kč na zvyšování vzdělání a kvalifikace těch zaměstnanců, kteří by jinak**

mohli přijít o práci. Do projektů se zapojí stovky podniků a až 100 tisíc pracovníků.

- **Zrychlujeme odpisy majetku v 1. odpisové skupině ze 3 let na 1 rok a ve 2. skupině z 5 let na 2 roky.** Tím se zvýší prostředky na účtech podniků a živnostníků o 9,4 mld. Kč.
- **Novela insolvenčního zákona výrazněji chrání zaměstnance podniků v konkurzu** a mimo jiné umožňuje vyplatit sklářům zpětně tři měsíční platy.
- **Rozšiřujeme uplatnění odpočtu DPH u osobních automobilů, včetně těch ojetých.**

- **Živnostníci a podniky zaměstnávající maximálně pět zaměstnanců nemusí v roce 2009 odvádět zálohy na daň.**
- **Pokud podnik nebo jiný plátce podává příznávní DPH elektronicky, vrátí mu stát přeplatky do 15 dnů,** čímž se výrazně omezuje doba, kdy s penězi soukromníků hospodaří stát.
- **Česká správa sociálního zabezpečení bude splátkovými kalendáři nebo neuplatňováním penále vstřícněji postupovat vůči plátcům pojištění postiženým recesí.**
- **Zvyšujeme výdaje na zajištění dopravní obsluhy.**

- **Prosadili jsme garance a podporu úvěrů malých a středních podniků.**
- **Zavádíme dotační program na snižování energetické náročnosti budov a posilujeme dotační program PANEL.**
- **Zvyšujeme daňové paušály pro živnostníky.**
- **Zrušili jsme knihu jízd a zavádíme daňově odečitatelný paušál pro drobné podnikatele.**
- **Celková výše stimulů ke zvýšení ekonomického růstu dosahuje 80 mld. Kč. Výdaje veřejných rozpočtů dosáhnou celkem 41,5 mld. Kč. Svou celkovou výší prorůstových impulsů v objemu 180 mld. Kč patří program boje proti dopadům krize v České republice mezi nejrozsáhlejší v Evropě.**

Další protikrizová opatření, která prosazujeme

- **Zabráníme trvalému zvýšení daní a zásadně zjednodušíme daňový systém.**
- **Do 8 let vyrovnáme veřejné rozpočty. Do 4 let zastavíme růst státního dluhu a následně ho snížíme na úroveň z roku 2009.**

- **Slevami na sociálním pojištění motivujeme zaměstnavatele k vytváření částečných pracovních úvazků pro skupiny znevýhodněné na pracovním trhu (rodiče s malými dětmi, starší pracovníci, studenti, zdravotně postižení) a nových pracovních míst.**

- **Umožníme zaměstnavatelům pokračování v čerpání evropských peněz na zvyšování vzdělání a kvalifikace těch zaměstnanců, kteří by jinak byli ohroženi propuštěním.**
- **Podpoříme garance úvěrů malým a středním podnikům.**
- **Chceme zachovat zrychlené odpisování majetku i po roce 2010.**
- **O dvacet procent snížíme do roku 2010 administrativní zátěž podnikání.**
- **Zaměříme se na obnovení a akceleraci hospodářského růstu, chceme udržet nízkou inflaci a úrokové sazby.**
- **Prohloubíme insolvenční právo, kterým výrazněji chráníme zaměstnance podniků v konkurzu.**
- **Zabráníme zneužívání sociálních dávek a udržíme adresný sociální systém podporující sociálně potřebné.**
- **Zásadně reformujeme důchodový a zdravotní systém tak, abychom zajistili jejich dlouhodobou stabilitu.**

Další navrhovaná opatření jsou podrobněji rozvedena v následujících kapitolách.

6.1 DANĚ A VEŘEJNÉ FINANCE

Socialisté nectí pracovitost, spořivost a odpovědnost, ale naopak je trestají vysokými daněmi, byrokracií a kriminalizací. Ze stavu ekonomiky v roce 2006 bylo zřejmé, že negativní trendy zanechané osmiletým vládnutím ČSSD bude možné zvrátit pouze reformami.

Na co navazujeme

Reformní strategie ODS. Recept ODS: „Na budoucnost bychom si měli vydělat, nikoliv na ni jen ušetřit, přičemž nízké daně a rozumné veřejné výdaje jsou dlouhodobým řešením.“

- **Reformní strategie se skládala ze tří základních fází:**
  - *krátkodobé stabilizačně-startovací, během níž byla v horizontu měsíců nastolena základní rozpočtová disciplína, zahájen audit účelnosti a struktury veřejných výdajů a ustálen pohled na veřejné rozpočty jako celek,*
  - *střednědobé konsolidačně-reformní, ve které byly připraveny a spuštěny základní reformy: daňové soustavy, sociálního a zdravotního systému, administrativy, justice a bezpečnosti,*
  - *dlouhodobé systémově-cílové, na jejímž konci mělo být dosaženo vyrovnaných veřejných rozpočtů.*
- **Reformní strategie vycházela ze tří základních principů:**
  - *postupné snižování daní a zjednodušování daňového systému,*
  - *dlouhodobé fiskální tlaky na vývoj veřejných financí řešit reformami důchodového, sociálního a zdravotního systému,*
  - *důsledné dodržování základních rozpočtových pravidel, zejména režimu rozpočtového cílení a střednědobých výdajových rámců.*
- **Reformní strategie vycházela z těchto strategických úvah:**
  - *těžiště reformního úsilí musí být zejména na výdajové straně veřejných rozpočtů v oblasti mandatorních výdajů (ze zákona povinných),*
  - *posílení adresnosti sociálního systému,*
  - *vyšší efektivnost veřejných výdajů,*
  - *méně zásahů státu do ekonomiky,*
  - *uspořené prostředky budou využity na plošné snížení daní.*

18
19

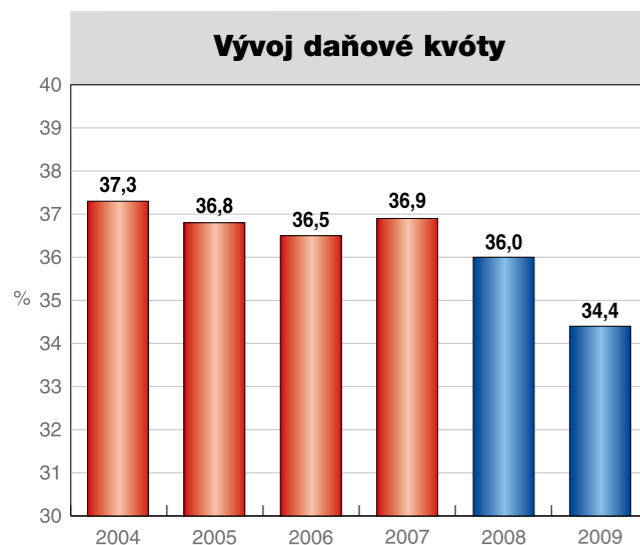
Ekonomika a podnikání

- **Reformní strategie definovala osm reformních cílů:**
  - *návrat na konvergenční dráhu tak, aby byla akceptována Evropskou komisí a České republice nehrozily sankce,*
  - *obrat neudržitelných trendů vládních výdajů a posílení jejich efektivnosti,*
  - *plošné snížení daňového zatížení, omezení administrativy a daňové distorze zjednodušením daňového systému,*
  - *reforma důchodového a zdravotního systému,*
  - *státní rozpočet nesmí být brzdou úspěšného ekonomického rozvoje, ale prostřednictvím vhodného nastavení daňových sazeb jeho oporou,*
  - *podpora rodin s dětmi,*
  - *citlivý přístup k ekonomicky neaktivní populaci,*
  - *dodržování závazků vůči EU a maximální využití prostředků z evropských fondů.*

Zastavení nebezpečného trendu zadlužování státu. Za vlády ODS byl zastaven nebezpečný trend růstu sociálních výdajů prohlubující zadlužování státu a znamenající riziko pro vývoj veřejných financí. Schodek státního rozpočtu v roce 2008 ve výši 19,4 mld. Kč byl nejnižší od roku 1997. Schodek veřejných rozpočtů klesl loni na 1,5 % proti vládou ČSSD předpokládaným 3,4 % HDP. V oblasti sociálních výdajů jsme snížili zatížení veřejných rozpočtů o celkem 90 mld. Kč do roku 2010.

Snížení daňového zatížení. Domácnostem zůstává více peněz díky vyšším čistým příjmům a není nutné je v do-savadní míře vracet zpět následným přerozdělováním formou sociálních dávek. Daňová kvóta klesne v letech 2006–2009 z 36,5 % HDP na 34,4 % HDP. Reformou daně z příjmu jsme snížili daňovou zátěž celkem o 35 mld. Kč do roku 2010. Snížením sociálního pojištění od ledna 2009 zaměstnanci ušetří dalších 18 mld. Kč ročně.

Rovná daň solidární s nízkopříjmovými skupinami. Vládou ODS zavedený systém rovné daně z příjmu fyzických osob je solidární s nízkopříjmovými skupinami. Lidé s vyššími příjmy nadále přispívají do státního rozpočtu vyššími daněmi. Díky vysokým daňovým slevám a bonusům je zachována daňová progresse. Zaměstnanci s jedním dítětem neplatí daň z příjmu do výše 14 700 Kč měsíčně hrubého, se 2 dětmi do výše 19 000 Kč, se 3 dětmi do výše 23 300 Kč a se 4 dětmi do výše 27 800 Kč.

Co prosazujeme

ODS bude po odeznění světové hospodářské recese prosazovat řadu kroků směřujících k vyléčení veřejných financí z následků krize.

Nízké a jednoduché daně. ODS je přesvědčena o správnosti postupného snižování daní. Lidem tak zůstane více peněz pro vlastní využití. Nízké daně umožňují podnikům vytvářet vlastní kapitál a rozvíjet se. Nízké daně jsou trvalou ekonomickou pobídkou pro zahraniční firmy, aby zde umístily svoje výrobní kapacity. Proto v době krize zabráníme trvalému zvýšení daní a naším cílem je především výrazné zjednodušení daňového systému. Budeme usilovat o posílení hotovostního pohledu na výpočet daní, stejně jako o vzájemné vyvážení lhůt splatnosti, práv a povinností mezi finančními úřady a daňovými poplatníky. Urychlíme dokončení projektu jednotného inkasního místa pro daně a odvody, které snižuje administrativu a šetří čas a peníze.

Vyrovnané hospodaření veřejných rozpočtů do 8 let. Nízká daňová zátěž a rozumné veřejné výdaje jsou dlouhodobým a trvalým řešením pro správu veřejných financí. Chceme dosáhnout vyrovnaného hospodaření veřejných rozpočtů do 8 let, zastavit relativní růst státního dluhu do 4 let a následně ho snížit na úroveň roku 2009. Vládní výdaje musí být přiměřené stavu ekonomiky i po odeznění krize, chceme posílit jejich efektivnost a adresnost. Prosazujeme dodržování závazků vůči Evropské unii, tak aby České republice neohrožily sankce či ztráta hodnověrnosti. Státní rozpočet nesmí být brzdou úspěšného ekonomického rozvoje, ale prostřednictvím vhodného nastavení daňových sazeb jeho oporou.

Obnovení a akcelerace ekonomického růstu. ODS je přesvědčena, že na budoucnost bychom si měli vydělat, nikoliv na ni jen ušetřit. Proto budeme prosazovat obnovení důvěry, stabilizaci a zpružnění ekonomického prostředí. Znovu navážeme spolupráci s odborníky z Národní ekonomické rady vlády (NERV). Chceme udržovat nízkou inflaci a úrokové sazby. V maximální možné míře musíme využívat prostředky z fondů Evropské unie. Budeme pokračo-

vat v reformě administrativy (zpružnění fungování rejstříků, modernizace kodexů a jejich další elektronizace) a v dalším zmenšování byrokracie.

6.2 PODPORA PODNIKÁNÍ

Na co navazujeme

Rozvoj podnikatelského prostředí. Za vlády ODS došlo k rozvoji podnikatelského prostředí, což se projevilo zvýšením počtu firem ke konci roku 2008 o 40 tisíc ve srovnání s rokem 2005, významným poklesem nezaměstnanosti až na 5 % v červnu 2008 a vyšším objemem vybraných firemních daní z příjmů v loňském roce i při poklesu sazeb. Zákon o investičních pobídkách už nediskriminuje domácí podnikatele. Došlo k obratu úbytku samostatně podnikajících osob, mezi červnem 2006 a červnem 2009 jejich počet stoupl o 50 tisíc na 957 tisíc.

Ulehčení podmínek pro podnikání. Vláda ODS zlepšila podmínky pro podnikání, byla snížena daňová a administrativní zátěž na začátku podnikání a zajištěn pohodlnější kontakt s úřady. Z naší „Živnostenské patnáctky“, volebního programu v roce 2006, byla splněna většina klíčových návrhů. Mezi příznivé změny pro živnostníky patří zrušení registračních pokladen a minimální daně, zvýšení výdajových paušálů, pokles statistických povinností nebo zrušení povinnosti vést knihu jízd.

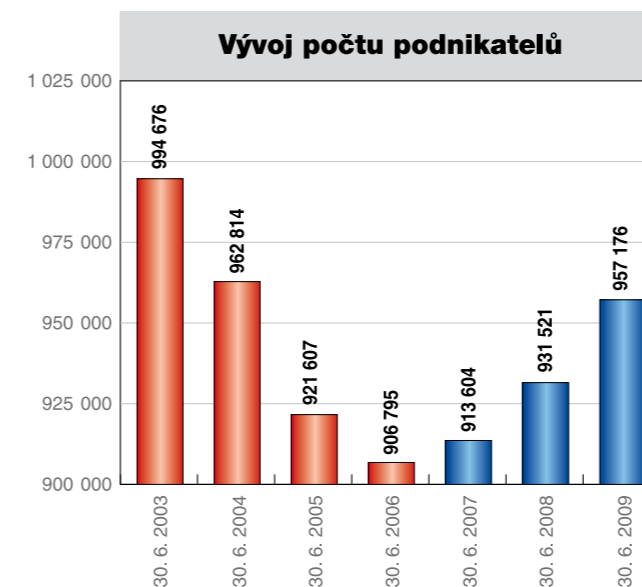
Jednodušší živnostenský zákon. Novela živnostenského zákona zásadně snížila administrativní zátěž podnikatelů a usnadnila vstup do podnikání zejména mladým a začínajícím podnikatelům. Z původních 124 volných živností vznikla pouze jediná, což drtivě většině živnostníků šetří čas a peníze. Registrační formulář je zjednodušen z 19 na 2 strany a lze jej vyplnit přes internet, čehož dnes využívá více než polovina podnikatelů.

Snížení administrativní zátěže podniků. Administrativní zátěž podnikatelů byla na základě analýzy z roku 2005 odhadnuta na 86,4 mld. Kč ročně. Za vlády ODS došlo k jejímu snížení o 8 %, podnikatelé ušetří každoročně až 7 mld. Kč. Byl spuštěn projekt Czech POINT, usnadňující komunikaci s úřady.

Evropské fondy. Na podporu podnikání dokázala vláda ODS téměř beze zbytku (97 %) vyčerpat operační program Průmysl a podnikání. V novém období 2007–2013 v rámci programu Podnikání a inovace byly do poloviny roku 2009 vyhlášeny výzvy za více než 45 mld. Kč, což je více než polovina veškerých prostředků programu.

Co prosazujeme

ODS si váží všech poctivě pracujících lidí. Zároveň však má úctu k těm, kteří pracovní příležitosti vytvářejí. Jsme přesvědčeni, že pouze svobodné a liberalizované trhy jsou zásadním předpokladem zdravého a rychlého růstu ekonomiky. Jejich základem jsou podniky, podnikatelé a jejich aktivity. Vycházíme z toho, že podnikatelské prostředí ovlivňují hlavně daně a byrokracie.

Snižování byrokracie a regulace i na úrovni EU. Byrokracie a administrativa musí obsluhovat, nikoliv obtěžovat. Opětovně zahájíme proces důkladné revize právních předpisů za účelem jejich zjednodušení, zpřehlednění a srozumitelnosti. Budeme dbát o aktivní, důsledné a kvalifikované posuzování navrhovaných opatření a regulací v Evropské unii (v orgánech EU) s tím, že nedopustíme žádný rozšiřující výklad regulující české podnikatelské subjekty. Prosazujeme posouzení legislativy (RIA) s ohledem na dopady na podnikatelské prostředí.

Podpora podnikatelů. V příštím volebním období chceme jednoznačně stanovit termín přístupu české ekonomiky k eurozóně. Předpokladem je především stabilizování veřejných rozpočtů včetně dlouhodobé schopnosti dodržovat maastrichtská kritéria. Přijetí eura musí být výhodné jak pro naše podniky, tak pro občany. Chceme zachovat zrychlené odpisování majetku i po roce 2010, případně posoudit možnost úplného zrušení povinnosti odepisovat pro malé podnikatele. Budeme prosazovat důraznější dohled nad cenotvorbou v síťových odvětvích.

Programy na podporu podnikání. Prohloubíme program podpory exportu zahájený vládou ODS. Navýšíme kapitál České exportní banky (ČEB) a Exportní garanční a pojišťovací společnosti (EGAP) a prosadíme zákon umožňující poskytovat zvýhodněné exportní úvěry i soukromým komerčním bankám. Budeme pokračovat ve zrychleném čerpání operačních programů na podporu průmyslu, zvláště v současném krizovém období.

Modernizace obchodního, správního a insolvenčního práva. Zasadíme se zejména o stanovení maximální lhůty splatnosti faktur pro případ, že se smluvní strany nedohodnou jinak. Zpřesníme správní procesy tak, aby práva a povinnosti úřadů a podnikatelů byly vzájemně vyvážené. Budeme pokračovat v posilování práv věřitelů proti dlužníkům. Zabráníme zneužívání insolvenčních procesů k účelovým likvidacím firem a nekalému konkurenčnímu boji.

Rozšíření přístupu k pobídkám a financování. Programy a podmínky podpory podnikání budou posíleny, rozšířeny a upraveny tak, aby nebyly jednak diskriminační a zároveň umožňovaly pokrytí širšího rozsahu podnikatelských aktivit. To se bude týkat zejména institucí typu Českomoravské záruční a rozvojové banky a agentury CzechInvest.

Zkrácení splatnosti faktur veřejného sektoru. Prosadíme pravidlo, aby doba splatnosti faktur veřejného sektoru (tedy státu, krajů a obcí) vůči dodavatelům byla striktně stanovena a nepřesáhla 30 dní. Neúměrné prodlužování lhůt splatnosti, či dokonce jejich nedodržování ze strany státu a samospráv je vůči soukromé sféře likvidační a nemorální.

Snižování administrativní zátěže. Budeme pokračovat ve snižování administrativní zátěže podnikání. Toto úsilí nikdy nemůže skončit, nicméně výsledky vlády ODS jasně ukázaly, že s byrokracií lze úspěšně bojovat. Naším cílem je postupné snižování této zátěže do roku 2010 o 20 %.

Pokračování privatizace. Při privatizaci podniků s účastí státu budeme postupovat obezřetně s ohledem na probíhající krizi. ODS není na rozdíl od ČSSD zastáncem toho, aby stát trvale vystupoval v roli podnikatele. Příklady z okolních zemí ukazují, že i částečná privatizace strnulým státním kolosům velmi prospívá.

6.3 ENERGETIKA

Na co navazujeme

Vláda ODS začala řešit ČSSD dosud podceňovanou energetickou bezpečnost občanů i podniků. Mimo jiné prolomila tabuizované limity na dole Bílina v severních Čechách a zrušila časové omezení těžby uranu na dole Rožínka, čímž vytvořila prostor pro energetickou soběstačnost jaderného

paliva. Intenzivně a úspěšně vedla jednání prostřednictvím státní společnosti MERO ČR, a. s., s provozovateli ropovodu TAL (Terst–Ingolstadt) o prioritním poskytnutí kapacity pro dopravu ropy v případě nouze.

Energetická bezpečnost. Plynová krize mezi Ruskem a Ukrajinou z počátku roku 2009 potvrdila volání České republiky po nutnosti rozložení energetických zdrojů. Jednou z možností je vybudování přepravních cest ze zemí Střední Asie do Evropy mimo ruské teritorium.

Energetická burza mírní nárůst ceny elektrické energie. Zřízení energetické burzy pomohlo zmírnit nárůst ceny elektrické energie, ke kterému došlo v posledních letech. Kdyby burza nevznikla, růst ceny by byl ještě vyšší (v roce 2009 cca dvojnásobný proti skutečnosti). Díky fungování burzy dojde v příštím roce k výraznému (dvoucifernému) snížení cen elektřiny. K takovému jevu v podmínkách tuhé regulace nemůže dojít. Požadavek ČSSD na čtvrtletní stanovování cen elektřiny (součást volebního programu) svědčí o totálním nepochopení fungování burzy a nekompetentnosti této strany v oblasti energetiky. Již dva roky totiž může kterýkoliv odběratel na základě vlastního rozhodnutí platit elektřinu na měsíční, čtvrtletní či roční bázi.

Krok k výstavbě dalších bloků jaderné elektrárny Temelín. Společnost ČEZ podala v červenci 2008 na Ministerstvo životního prostředí žádost o provedení EIA. Tento krok umožní komplexní posouzení vlivu dostavby jaderné elektrárny Temelín na životní prostředí.

Co prosazujeme

Energie je krví ekonomiky a nezbytnou součástí moderního života. Jak ukázaly nedávné události na Ukrajině, stává se rovněž nástrojem politiky. Zodpovědné vlády musí zajistit dostatek energie pro všechny. To není v situaci, kdy naše země neoplyvá energetickými surovinami, jednoduché. Ani nejsme ve výhodné poloze, co se týká jejich dopravy – nemáme moře. Proto musíme být obzvláště obezřetní a nesmíme se dostat do situace fatální závislosti na jednotlivých typech zdrojů. Musíme umět efektivně využívat to malé množství domácích zdrojů, které máme k dispozici. Na druhé straně nesmíme hledat rádobý jednoduchá, líbivá, ale krátkozraká řešení v potlačování tržních mechanismů, které v energetice v posledních letech začaly fungovat. Je nutno vzdorovat populistickým řešením opětovného zestátnění energetického sektoru. To by dlouhodobě vedlo jen k nedostatku a vysokým cenám.

Celoevropská energetická bezpečnost. ODS prosazuje, aby otázky celoevropské energetické bezpečnosti zůstaly jednou z priorit Evropské unie, tak jak to bylo založeno českým předsednictvím. Chceme dosáhnout vyšší úrovně spolupráce členských zemí v krizových situacích a pokračovat ve vytváření jednotného energetického trhu EU. Prosazujeme zahrnutí jaderné energetiky do kategorie bezemisních zdrojů.

Mezinárodní spolupráce při řešení energetických krizí. Posílíme plynovou bezpečnost co nejrychlejší výstavbou plynovodu GAZELA z Německa a zvýšením povin-

nosti dodavatelů garantovat dodávky v okamžicích krize. Více propojíme energetické systémy České republiky a Slovenska, což – jak ukázaly minulé krize – zvýší bezpečnost v obou zemích.

Energetika na národní úrovni. ODS koncipuje energetickou politiku tak, aby hnědé uhlí sloužilo hlavně pro potřeby teplárenství. Chceme zachovat liberální prostředí v energetice, bránit návratu k tuhé regulaci státem a podpořit fungování energetické burzy. Podporujeme energetickou úspornost v podnicích i v domácnostech.

Jaderná energetika. Prosazujeme urychlení práce na přípravě dostavby jaderné elektrárny Temelín tak, aby realizační fáze začala koncem volebního období. Zároveň chceme urychlit posouzení možnosti rozšíření jaderné elektrárny Dukovany a další těžby uranové rudy jako dlouhodobě jediného energetického zdroje nacházejícího se v dostatečném množství na území ČR.

6.4 DOPRAVA

Po vládách ČSSD jsme zdědili nedostatečnou síť dálnic a rychlostních silnic, která se rozvíjela velice pomalu. Akciová společnost České dráhy nebyla transformována a nebyla konkurenceschopná.

Na co navazujeme

Podstatné navýšení investic do dopravní infrastruktury. V roce 2008 bylo do dopravní infrastruktury investováno téměř 88 mld. Kč, což je o 18 mld. Kč více než v roce 2007 a o 32 mld. Kč více než v roce 2006. Jen v letech 2007–2008 došlo ke zprovoznění celkem 93 km dálnic.

Transformace Českých drah. V transformaci Českých drah proběhlo vytvoření holdingové společnosti specializované zejména na nákladní a osobní dopravu s možností vstupu strategických partnerů do těchto společností. Došlo tak k zásadnímu posunu ve vytváření rovného konkurenčního prostředí na železnici. Jen v roce 2009 doplní vozový park Českých drah nové či rekonstruované soupravy a vagony v hodnotě 4,5 mld. Kč.

Pokles nehodovosti. V roce 2008 došlo k meziročnímu poklesu dopravních nehod o 22 360 (tj. o 12,2 %) a k poklesu úmrtí o 131 (tj. o 11,7 %). Tento výsledek ovlivnila dopravněbezpečnostní opatření v oblasti legislativy, telematiky, technického stavu vozidel a v oblasti prevence.

Co prosazujeme

Naším mottem je „Doprava, která nezatěžuje, ale spojuje a přibližuje“. Budeme prosazovat lepší služby a větší pohodlí pro cestující, chytrá řešení pro ekonomičtější a ekologičtější dopravu, dobré podmínky pro podnikání v dopravě, zelenou pro odpovědné řidiče a bezpečné silnice.

Podpoříme investice do dopravní infrastruktury. Investice do dopravní infrastruktury jsou důležitou oporou v době ekonomické krize a výhodou pro budoucnost. S výstavbou dopravní infrastruktury souvisí více než 100 tisíc pracovních míst. Výstavba má zároveň pozitivní dopady na další sféry podnikání a národního hospodářství. Chceme vyčerpat co nejvíce peněz z Evropské unie – každý rok nejméně 25 mld. Kč. Urychlíme přípravy klíčových liniových staveb, obchvatů měst a obcí. Stejnou pozornost budeme věnovat i údržbě stávající infrastruktury. Podpoříme soukromé investice do dopravní infrastruktury – projekty založené na partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Změníme železniční dopravu. Vytvoříme konkurenční prostředí na železnici. To je jedna ze základních podmínek pro zlepšení kvality železniční dopravy a služeb pro cestující. Dokončíme proměnu Českých drah v moderní a efektivní společnost, která obstojí v souboji s privátními konkurenty. Soustředíme se na obnovu vozového parku a modernizaci a rekonstrukci nádraží pro zvýšení komfortu cestujících. Vyřešíme financování drážní dopravy na státní i krajské úrovni. Zajistíme prostředky na dokončení rychlostních koridorů a na nezbytnou obnovu vozového parku.

Vytvoříme podmínky pro efektivnější a ekologičtější dopravu. Podpoříme vznik moderních logistických center usnadňujících dopravu a zlepšujících využití nákladní železniční a také vodní dopravy. Právě to je cesta k dopravě šetrné k životnímu prostředí.

Ulehčíme lidem v městech a obcích od tranzitní nákladní dopravy. Zavedeme spravedlivější a efektivnější kombinovaný systém mýtného, který umožní lépe řídit dopravní toky v průběhu jednotlivých dnů týdne. Současně upřednostní pro nákladní dopravu dálnice, rychlostní komunikace a obchvaty měst a obcí.

Garantujeme dobrou dopravní obslužnost. Funkční dopravní obslužnost je důležitou podmínkou rozvoje území i vyšší kvality života obyvatel. Najdeme rozumný kompromis mezi možnostmi veřejných rozpočtů a požadavky lidí na množství spojů. Zajistíme rozvoj perspektivní příměstské železnice, a to nejen v Praze.

Pro větší bezpečnost na silnicích. Přísnější metr na neodpovědné řidiče a piráty silnic podpoříme změnou zákona o provozu na pozemních komunikacích. Rozvoj inteligentních dopravních systémů přispěje ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Navrhujeme jednu SPZ na celý život.

Upevníme dozor státu. Uplatníme přísný metr na managementy státem vlastněných společností v dopravě. Hospodářské výsledky a kvalita služeb budou pravidelně a transparentně hodnoceny.

Cyklistická doprava bude mít zelenou. Úpravou legislativy a moderním dopravním značením vytvoříme lepší podmínky pro cyklisty. Zajistíme prostředky na nové kilometry cyklostezek pro dojíždění do práce i pro turistiku.

7.1 PODPORA RODIN S DĚTMI

Podpora rodin s dětmi znamenala za vlády ČSSD vysokou míru státního přerozdělování a tempo zvyšování sociálních výdajů přesahovalo možnosti naší ekonomiky. Předvolebním zvýšením rodičovských příspěvků stouply mezi roky 2006 a 2007 tyto výdaje více než 2,5násobně a výrazně by stouply i nadále. Původní stav nabízel jen velmi omezené možnosti pro volbu rodičů při sladění rodinného a pracovního života.

Na co navazujeme

Podporu rodin s dětmi jsme přenesli do daňové oblasti. Adresnější vyplácení sociálních dávek kompenzujeme snížením daní, výrazným zvýšením daňových slev na děti a na vyživovaného manžela, zavedením daňových bonusů a snížením sociálního pojištění. Snížení daní a sociálního pojištění je u zaměstnanců s dětmi vyšší než celkové snížení sociálních dávek. Rodiny s dětmi si loni v průměru polepšily, přestože bylo zrušeno společné zdanění. Navýšení čistých příjmů domácností bylo nejvyšší od roku 1998. V roce 2008 stouply čisté příjmy rodin s dětmi v průměru o 9,7 %, přičemž reálně stouply o 3,9 %. Jejich čisté příjmy rostly rychleji než hrubé příjmy, u rodin s dětmi rychleji než u bezdětných. Zatímco hrubá mzda loni v průměru meziročně stoupla o 8,5 % (o 1 848 Kč měsíčně), čistá mzda stoupla u zaměstnance s 1 dítětem v průměru o 9,7 % (o 1 655 Kč, reálně o 3,2 %), se 2 dětmi o 11,6 % (o 2 045 Kč, reálně o 5 %) a se 3 dětmi o 13,4 % (o 2 435 Kč, reálně o 6,7 %). Zvýšení životní úrovně mohlo být mnohem výraznější, nebyť vysoké inflace, způsobené loni především růstem světových cen pohonných hmot, potravin a energií.

Maximální vyměřovací základ. Zavedení maximálního vyměřovacího základu ve výši 4násobku měsíční průměrné mzdy pro pojistné je spravedlivější a více motivující pro vysoce kvalifikované zaměstnance s vyššími příjmy.

Třírychlostní rodičovská. Zavedení třírychlostní rodičovské (2, 3 nebo 4 roky) znamená pro rodiče možnost svobodně zvolit takový model rodinného života, který jim nejlépe vyhovuje. Tento systém zároveň odpovídá moderním mezinárodním trendům péče o děti. Patří mezi nejstřícnější v Evropě, především v porovnání délky rodičovské a výše rodičovského příspěvku. Čtyřleté pobírání rodičovského příspěvku není zavedeno nikde v Evropě, v řadě zemí je naopak kratší než jeden rok.

Co prosazujeme

V České republice stoupala v posledních letech porodnost a zároveň roste tlak na kapacitu předškolních zařízení. Kromě mateřských škol přitom u nás na rozdíl od řady zemí západní Evropy neexistuje širší nabídka jiných služeb péče o děti. Ty vytvářejí podmínky pro fungování různých typů služeb péče o děti, tak aby byly uspokojeny různé potřeby a preference rodin s dětmi.

Rozšíření spektra péče o děti. Rozšíříme nabídku možností péče o děti výhodnými podmínkami pro zřízení firemních, obecních a jiných nestátních miniškolek, živností péče o děti a vzájemné rodičovské výpomoci. Budou vhod-

ným doplňkem především mateřských školek, které nadále zůstanou hlavní institucí pro péči o děti ve věku 3 až 6 let, a navíc i institucí předškolního vzdělávání. Vytvoříme tím i nové pracovní příležitosti a umožníme dalším rodičům pracovat. To se v jejich odvodech a daních pozitivně odrazí na příjmech státního rozpočtu. Chceme vytvořit prostředí pro přirozenou vzájemnou dohodu rodičů a poskytovatelů služeb a více zapojit a motivovat i zaměstnavatele k zajišťování péče o děti svých zaměstnanců. Dejme prostor aktivitě občanů a zaměstnavatelů, vyvedme systém z šedé zóny a umožňme mu jednoduchá a kontrolovatelná pravidla.

Daňové zvýhodnění zaměstnavatelů a rodičů při péči o děti. Veškeré částky, které zaměstnavatel poskytne svým zaměstnancům na zajištění péče o jejich děti, včetně nákladů na miniškolkou či příspěvku zaměstnancům na péči o děti, budou daňově uznatelnými náklady. Veškeré výdaje, které rodiče mají se zajištěním péče o děti mimo veřejná předškolní zařízení, bude možné odečíst si z daní.

Příspěvek na zajištění péče o dítě. Pro rodiče, kteří nemohou umístit dítě ve věku do šesti let do veřejných předškolních zařízení (jesle, mateřská školka) a nepobírají rodičovský příspěvek, navrhujeme příspěvek na zajištění péče o dítě. Dávka bude určena na zajištění nerodičovské péče o dítě. Podmínkou poskytnutí dávky bude finanční spoluúčast rodičů ve výši 40 % ceny s tím, že stát dorovná zbývajících 60 % s maximálním stropem 2 000 Kč na jedno dítě. Dávka by byla účelově vázána a poskytována ve formě poukazů, kterými rodič službu platí, s tím, že dané zařízení či pečující osoba

si bude moci nechat poukaz proplatit. Rodič by tak poukazy nakupoval za 40 % ceny. Týkalo by se to především těch, kteří pro své dítě nesehnali mateřskou školu. Maximální roční výdaje státního rozpočtu by nepřekročily 200 mil. Kč. Tyto výdaje by byly plně kompenzovány odvody a daněmi rodičů, kteří by mohli pracovat, a také odvody a daněmi pečujících osob.

Kurzy vzdělání profesionálních pečovatelek. Za peníze z evropských fondů zřídíme systém akreditovaných kurzů vzdělání profesionálních pečovatelek o děti do šesti let věku, které by podnikaly podle živnostenského zákona. Tato služba by mohla navíc vytvořit nové pracovní příležitosti, například pro nezaměstnané ženy nad 50 let, které mají často problémy s umístěním na trhu práce. Mohla by se rozšířit i do oblastí, kde je často péče o děti jen obtížně dostupná, například v menších obcích.

Dvourychlostní mateřská. Rodičům, kteří se chtějí vrátit brzy do práce, nově umožníme čerpat mateřskou 18 týdnů se 100 % původního platu bez navazujícího pobírání rodičovského příspěvku. Druhou možností zůstává mateřská v délce 28 týdnů se 70 % platu a s možností navázat na některou z tří variant rodičovské. Toto opatření nezvýší výdaje státního rozpočtu.

Otcovská dovolená. Chceme více motivovat zapojení tatínků do péče o děti krátce po jejich narození. Proto prosazujeme zavedení otcovské dávky po dobu jednoho týdne v průběhu prvních šesti měsíců života dítěte. Toto opatření bude zavedeno po odeznění hospodářské krize a v souladu s vývojem veřejných financí.

Péče o ohrožené děti v rodinném prostředí.

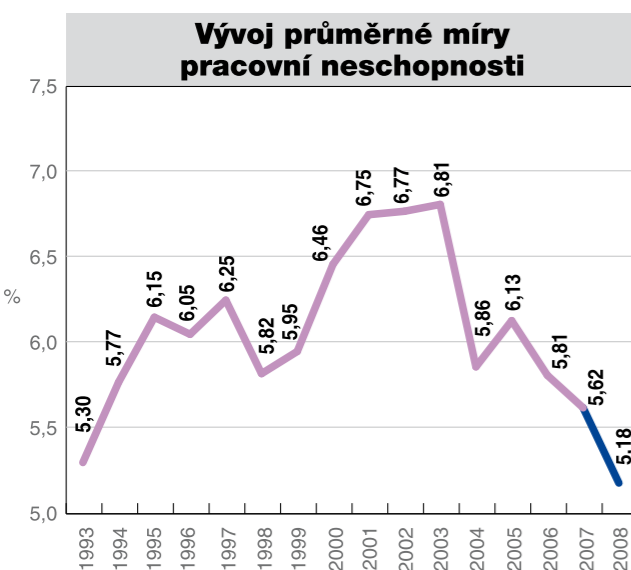
Ochrana ohrožených dětí u nás nedosahuje úrovně odpovídající vyspělým evropským státům. Preferujeme péči o děti v rodinném prostředí, jen výjimečně by měly být odebírány mimo rodinu. Naším záměrem je dosáhnout poklesu počtu dětí v ústavní výchově, který je u nás trvale příliš vysoký. Chceme dosáhnout výrazného zvýšení počtu pěstounských rodin, které musí být více motivovány, například profesionalizací této péče.

7.2 ZMĚNY V NEMOCENSKÉM

Míra pracovní neschopnosti u nás vysoce přesahuje úroveň běžnou v zemích EU, včetně Polska, Maďarska nebo Slovenska. Není žádný důvod, aby u nás byla pracovní neschopnost vyšší než v těchto zemích, jelikož podle mezinárodních srovnávacích studií je zdravotní stav našeho obyvatelstva lepší.

Na co navazujeme

Nejnižší míra pracovní neschopnosti od vzniku ČR. Cílem změn nemocenského pojištění je dosáhnout přirozené a v Evropě běžné míry pracovní neschopnosti a oddělit skutečně nemocné od simulantů. Neplacení dávek v prvních třech dnech nemoci je standardním evropským řešením. V obdobné formě existuje ve 12 z 15 původních členských zemích EU, ve Finsku dokonce dosahuje 9 dnů. Nepotvrzuje se, že by mělo negativní dopad na zdravotní stav jejich obyvatel. Nemocnost je zde nižší, lepší je i průměrný zdravotní stav obyvatel. Změny v nemocenském vedly k nejnižší míře pracovní neschopnosti od vzniku České republiky. Pracovní neschopnost v roce 2008 klesla o čtvrtinu, krátkodobá u malých podniků téměř o polovinu. V pololetí roku 2009 klesla pracovní neschopnost meziročně o dalších 30 %.

Co prosazujeme

Elektronická neschopenka. Navrhujeme zjednodušení administrativy spojené s novým systémem nemocenského pojištění zavedením elektronické neschopenky.

Ta urychlí a zjednoduší práci jak zaměstnavatelům, tak lékařům a okresním správám sociálního zabezpečení.

7.3 ADRESNÝ SOCIÁLNÍ SYSTÉM

Vláda ČSSD po sobě zanechala neadresný a příliš nákladný sociální systém. Jeho expanze hrozila rozvrácením veřejných financí. Pokud by se neuskutečnila reforma veřejných financí, narostly by výdaje jen na dávky státní sociální pod-

pory z 34 mld. Kč v roce 2006 na 56,2 mld. Kč v roce 2008 (o více než 22 mld. Kč). Takový skokový růst výdajů si nemohou dovolit ani vyspělejší ekonomiky.

Na co navazujeme

Sociální systém je adresnější a méně nákladný. Výsledkem změn je adresnější a méně nákladný sociální systém. Ponecháním automatických valorizací by sociální dávky nekontrolovatelně rostly bez ohledu na momentální stav ekonomiky, což by právě v době krize přinášelo velké problémy. Došlo ke zúžení okruhu příjemců dávek státní sociální podpory (přídavek na dítě, sociální příplatek, pohřebné), některé dávky byly sníženy (porodné), jiné zrušeny („pastelkovné“, příspěvek na zvýšené životní náklady). Výdaje na dávky státní sociální podpory klesly v roce 2008 o 14,3 mld. Kč proti stavu před reformou. Celkové úspory do roku 2010 dosáhnou 60 mld. Kč.

Výdaje na sociální služby vzrostly dvojnásobně. Výdaje na sociální služby vzrostly ze 13 mld. Kč v roce 2006 na 25 mld. Kč v roce 2008 a podobná výše se očekává i v letošním roce. Za vlády ODS došlo ke zvýšení počtu pracovníků koncové sociální péče z 29 tisíc na 37 tisíc.

Co prosazujeme

Chceme adresný a spravedlivý sociální systém, který pomáhá jen těm, kteří to skutečně potřebují. Solidarita a sociální soudržnost jsou pro nás cenné hodnoty. Proto klademe důraz na pomoc především sociálně znevýhodněným skupinám, jako jsou zdravotně postižení, starší spoluobčané nebo rodiče s malými dětmi.

Zabráníme zneužívání sociálního systému. Sociální systém nesmí být zneužíván, protože pak je zneužívána i naše vzájemná solidarita. Proto budeme dále rozšiřovat a zjednodušovat použití institutu náhradního příjmu, umožňujícího odevzdávat část dávek dlužníků na nájemném přímo vlastníkovu bytu. Více chceme používat nehotovostní výplatu sociálních dávek prostřednictvím poukázek nebo elektronických platebních prostředků. Chceme ji rozšířit i do systému státní sociální podpory u dávek typu dětských přídavků nebo sociálního příplatku v případech, kdy je nezbytné chránit zájmy dětí, a kdy jsou tyto dávky zneužívány pro jiné účely (gamblerství, nákup alkoholu nebo tabákových výrobků). Ještě výrazněji chceme vázat výplatu dávek v hotovosti na zajištění řádné školní docházky dětí. Ti, kdo pobírají sociální dávky, si musí být vědomi, že vedle práv mají i povinnosti.

7.4 ZAMĚSTNANOST, MOTIVUJÍCÍ PRACOVNÍ TRH

Vlády ČSSD po sobě zanechaly nepružný pracovní trh s demotivujícím systémem dávek pro nezaměstnané. Výsledkem byla dlouhodobě vysoká nezaměstnanost, a to i v době vysokého hospodářského růstu. Kvůli tomu od července 1999 do srpna 2006 nezaměstnanost celkem 37 měsíců přesahovala 500 tisíc lidí (celkem 75 měsíců přesahovala 450 tisíc), přestože ekonomika rostla a nebyla zasažena vnějšími dopady ekonomické krize jako nyní. Systém dávek pomoci v hmotné nouzi byl málo motivující především pro dlouhodobě nezaměstnané. Podíl nezaměstnaných nad jeden rok do roku 2006 rostl. Nedostatečně byla penalizována nelegální práce a zneužívání sociálních dávek.

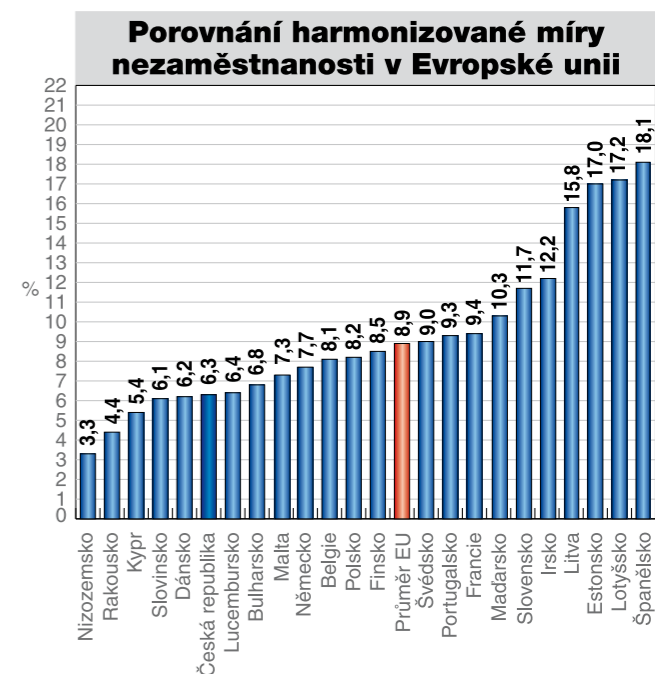
Na co navazujeme

Pružnější pracovní trh. Cílem změn sociálního systému je vytvoření prostředí, kdy práce i za nízkou mzdu je výhodnější než pobyt na sociálních dávkách. Změny podporují aktivitu a motivaci lidí, a naopak znevýhodňují pasivitu a trestají zneužívání sociálního systému. V roce 2008 došlo k výraznému poklesu nezaměstnanosti na 5 % (červen, 298 tisíc lidí). Nebýt změn v sociálním systému, byl by následující růst nezaměstnanosti způsobený dopady světové hospodářské krize výraznější. Česká republika je dnes v době krize zemí se 6. nejnižší nezaměstnaností v EU, přičemž ještě koncem roku 2006, v době konjunktury, se pohybovala kolem 15. místa.

Pokles podílu dlouhodobě nezaměstnaných. Zpřísnění pobírání sociálních dávek přispělo k poklesu především dlouhodobě nezaměstnanosti (delší než jeden rok) v letech 2006–2008 o 46 %. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných poklesl ze 44 % v roce 2006 na 29 % v roce 2008.

Více motivující sociální systém. Systém pomoci v hmotné nouzi je více motivující. Loni ubyl počet lidí s nejnižšími příjmy vázaných na tyto dávky a došlo k poklesu vyplácených dávek o 8,5 %. Česká republika patří k zemím s nejnižší mírou chudoby v Evropské unii.

Zvýšení počtu zaměstnaných zdravotně postižených. Změny v systému podpory zaměstnávání zdravotně postižených vedly v roce 2008 k meziročnímu zvýšení počtu zaměstnavatelů zdravotně postižených o 21 % na 1 725 a tímto způsobem zaměstnaných zdravotně postižených o 11 % na 27 tisíc. V letech 2006–2008 narostl celkový počet zaměstnaných zdravotně postižených o 50 %, z toho těžce zdravotně postižených dokonce 2,2násobně.

Co prosazujeme

Naším cílem je udržení a růst zaměstnanosti. Proto upřednostňujeme vytváření a udržení pracovních míst před následným rozdělováním sociálních dávek. Česká republika má zároveň ve srovnání s většinou zemí EU velmi nízký podíl částečných pracovních úvazků vhodných například pro rodiče s malými dětmi.

Zavedení zkrácené pracovní doby. Pokud podnik z důvodu nedostatku zakázek přechodně omezí nebo zastaví práci, bude moci využít zkrácené pracovní doby, kdy zůstává zachován pracovní právní vztah se zaměstnancem. Po dobu, kdy zaměstnanec nepracuje, mu bude úřadem práce vyplácena část mzdy za účast na školení a zvyšování kvalifikace. Přednostně využijeme evropských fondů. Chceme tak udržet pracovní místa a dát podnikům alternativu k propouštění. Je lepší platit pracovníkům část mzdy za účast na vzdělávacích programech než jim proplácet podporu v nezaměstnanosti.

Podpora nových pracovních míst. Ve chvíli, kdy nezaměstnanost přestane růst, převedeme systém slevy na sociálním pojištění do podpory vzniku nových pracovních příležitostí. Pokud zaměstnavatel vytvoří nové pracovní místo pro nezaměstnaného, absolventa školy nebo rodiče po návratu z rodičovské, bude mu v případě uzavření pracovního poměru na dobu neurčitou poskytována sleva na sociálním pojištění po dobu jednoho roku ve výši 600 Kč.

Podpora částečných pracovních úvazků. Česká republika má ve srovnání s většinou zemí EU velmi nízký podíl částečných pracovních úvazků. Nejnížší nezaměstnanost v EU má Nizozemsko, které má zároveň nejvyšší podíl částečných úvazků. Proto poskytneme slevu na sociální pojištění, jejíž výše bude v souladu s vývojem veřejných financí, tomu zaměstnavateli, který vytvoří částečný pracovní úvazek pro rodiče pečujícího o dítě do 12 let, pro pečujícího o osobu závislou na pomoci jiné osoby ve vyšším stupni závislosti, studenta, pracovníka staršího 55 let nebo zdravotně postiženého. Odvody a daně z takto vzniklých pracovních míst vyrovnají výpadek příjmů veřejných rozpočtů.

Motivace k nabízení práce nezaměstnaným. V dnešní době se zaměstnavatelé bojí najímat nové zaměstnance i v situacích, kdy mají dostatek odbytu pro výrobky či služby. Raději najímají agenturní pracovníky, velmi často cizince. Proto je chceme motivovat k vytváření stálých pracovních příležitostí pro naše nezaměstnané občany. Pokud zaměstnavatel vytvoří nové pracovní místo na dobu neurčitou a přijme nezaměstnaného, stát na sebe převezme garanci výplaty případného odstupného. Pro takto vytvořené místo by až na dva roky platila měsíční výpovědní lhůta. Příslušný úřad práce zaplatí pracovníkovi v případě zrušení jeho pracovního místa čtyřměsíční odstupné.

Modernější a pružnější pracovní právo. Celosvětové zkušenosti ukazují, že čím pružnější je trh práce, tím nižší je nezaměstnanost. Naše pracovní právo je nepružné, vždyť je také diktovaly odbory. Svým duchem odpovídá konci 19. století, nikoli 21. století. Chceme pomoci vytváření nových pracovních míst i koncepčními změnami zákoníku práce.

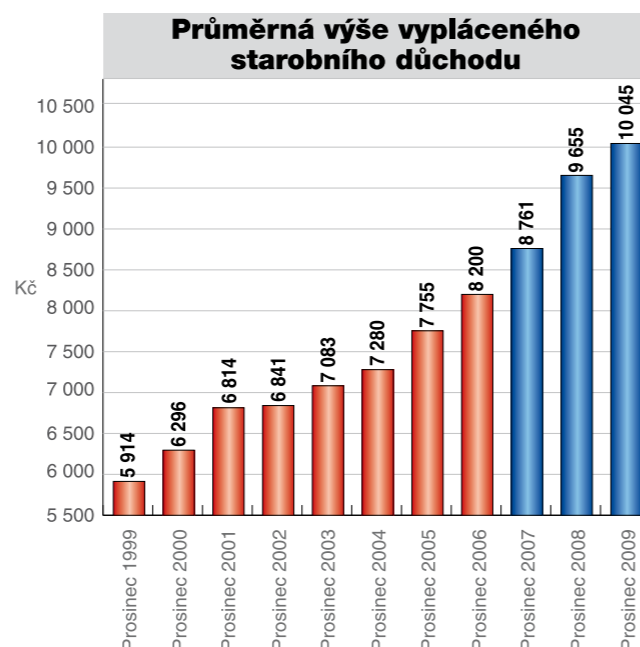
7.5 PÉČE O SENIORY

ČSSD není dlouhodobě ochotna podpořit důchodovou reformu. Už v roce 2004 byla ustavena Bezděkova komise expertů. V roce 2005 předložila závěry, které měly vést k politické dohodě nad základním směrem důchodové reformy. ČSSD a KSČM tuto dohodu odmítly podepsat. První etapu důchodové reformy projednávala v roce 2007 parlamentní politická komise. Kompromisní dohodu nakonec vedle KSČM nepodpořila opět ČSSD.

Na co navazujeme

První etapa důchodové reformy stabilizuje důchodový systém. Vládou ODS prosazená první etapa důchodové reformy je prvním důležitým krokem k dlouhodobé stabilizaci důchodového systému.

Čtyři valorizace důchodů. Čtyři valorizace důchodů od ledna 2007 do ledna 2009 způsobily, že v roce 2009 bude nejvyšší reálná hodnota důchodů od roku 1989. Průměrný vyplácený důchod v té době stoupl celkem o 1 800 Kč. Zastavilo se rozevírání nůžek mezi příjmy důchodců a ekonomicky aktivních. Pracujícím důchodcům byly nově přiznány slevy na dani.

Co prosazujeme

Seniory si zaslouží důstojné postavení ve společnosti a kvalitní život. Stárnutí populace patří mezi hlavní témata, kterými se musí společnost v následujících letech zabývat. Tento trend vyvolává nový pohled na řešení předchozími vládami zanedbávané situace seniorů, a to nejen v podobě pravidelně zvyšovaných příjmů pro současné i budoucí seniory, ale i celkovým přístupem k seniorům.

Podpora péče o seniory v domácím prostředí. Výrazně podpoříme péči o seniory v jejich domácím prostředí a přirozené komunitě, rozšíříme chybějící a nedostatečné služby. Na úrovni obcí s rozšířenou působností vytvoříme komunitní centra sociálně-zdravotní péče. S využitím evropských prostředků vytvoříme systém komunitních geriatrických sester a lékařů s prohloubeným geriatrickým vzděláním. Pokud bude rodina v domácí péči pečovat o seniora závislého na pomoci jiných osob ve vyšším stupni, umožníme pečujícím daňový odpočet ve stejné výši jako při péči o dítě. Podpoříme především rozvoj stacionářů pro seniory a terénních a ambulantních sociálních služeb. Zavedeme zvláštní pojištění, které lidem v době ekonomické aktivity umožní získat další peníze pro hrazení sociálních a zdravotních služeb v případě bezmocnosti ve stáří a zvýšit si tak kvalitu života i v seniorském věku.

Podpora připojištění a spoření na důchod. Podpoříme pravidelnou valorizaci důchodů, protože si nepřejeme rozevírání nůžek mezi příjmy ekonomicky aktivní části obyvatelstva a penzisty. Záleží nám na sociální soudržnosti a pod-

porujeme mezigenerační solidaritu. Prosazujeme různé formy připojištění a spoření na důchod, včetně většího zapojení zaměstnavatelů a možnosti částečně použít zlomek odvodů na důchodové pojištění na fondové důchodové spoření. Toto spoření na důchod bude organizované státem a bude dobrovolné. Fondové hospodaření bude založeno na partnerství veřejného a soukromého sektoru a bude pod důsledným dozorem státu. Tyto změny mají dlouhodobý charakter a neměly by podléhat výkyvům politického cyklu. Proto zde chceme dosáhnout co nejširší politické shody.

Pokračování důchodové reformy. Česká populace velmi rychle stárne a reakce na demografický vývoj je snad nejdůležitější dlouhodobou výzvou, které čelíme. Čeští penzisté jsou extrémně závislí na státem organizovaném průběžném systému, a to v míře, která je ve vyspělém světě nebyvalá. Vzhledem k demografickému vývoji náš důchodový systém ze všeho nejvíce připomíná státem organizované pyramidové schéma a hazardní hru typu le-tadlo. Odmítáme populismus a krátkozraké strkání hlavy do písku před demografickým vývojem. Příští generace nás proklejí, pokud nebudeme reformovat důchodový systém. Bez reformy ohrožujeme penze nejen budoucích, ale i stávajících penzistů.

Zodpovědný přístup k současným i budoucím seniorům. ODS se chová zodpovědně vůči současným i budoucím seniorům, proto chceme a musíme pokračovat v důchodové reformě. Má-li důchodový systém v budoucnu zajistit důstojné stáří, nemůžeme si nahlávat, že vystačíme pouze se státním průběžným systémem. Do důchodového systému budeme muset dávat více soukromých prostředků, a to na ryze individuální a dobrovolné bázi. Cokoliv jiného znamená dostávat do stavu bídy budoucí generace penzistů, dnešní lidi mladšího a mladšího středního věku. Nebudeme v této jasné a zřetelné věci

obelhávat českou veřejnost. Máme jen možnost důchody reformovat, anebo zbídačit budoucí penzisty či zvýšenými daněmi a odvody udusit českou ekonomiku.

Posílení mezigenerační solidarity. Navrhujeme částečné snížení příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného zaměstnavatelem a převedení ušetřených peněz do důchodového pojištění. Současně chceme otevřít diskusi, zda je správné, aby rodiče dětí, které jsou budoucími plátcí důchodového pojištění, platili stejnou výši důchodového pojištění jako bezdětní. Základní sazba důchodového pojištění placeného zaměstnancem by tak mohla být například symbolicky zvýšena o 1 až 2 % s tím, že rodiče dětí by měli nižší sazbu právě o výše uvedená procenta. Rodiče dětí by tak platili stejné odvody jako dnes, bezdětní o 1 až 2 % vyšší. Šlo by o výraz solidarity bezdětných s rodiči dětí, které budou jednou financovat průběžný důchodový systém. Takto vzniklé finanční zdroje by umožnily princip dobrovolné přímé asignace 1 % z důchodového pojištění rodičům, případně pěstounům. Tímto krokem se bude výrazně demonstrovat mezigenerační solidarita v rodině a zavede se žádoucí částečná vazba mezi počtem řádně vychovaných dětí a příjmem v době důchodu.

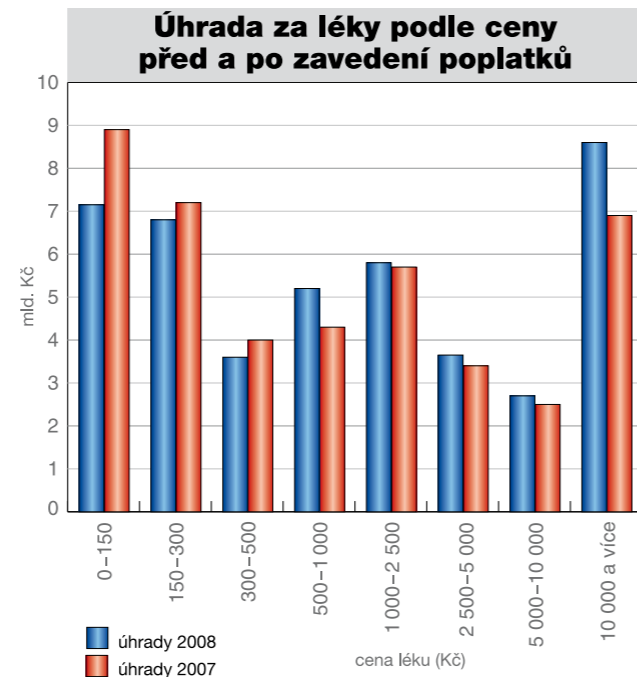

Za osm let vlády ČSSD se vystřídal osm ministrů zdravotnictví, kteří nevypracovali jedinou reálnou koncepci zdravotnictví. Přeměna zkorumpovaného socialistického zdravotnictví započatá v 90. letech byla zastavena. Ačkoli socialisté deklarovali bezplatné zdravotnictví, skrytě zvyšovali spoluúčast pacientů v podobě doplatků za léky. Zatímco na jedné straně byly hrazeny velmi levné dostupné léky, na druhé straně mohly kombinace doplatků na důležité léky u konkrétních pacientů dosahovat neúnosné výše více než 10 tisíc Kč ročně. Povrchní paralenovou solidaritu jsme nahradili skutečnou solidaritou s vážně nemocnými.

Na co navazujeme

Stabilizovali jsme zdravotnický systém. Za vlády ODS se podařilo vytvořit finanční rezervy, což ochránilo pacienty v době následující krize. Stabilizovali jsme situaci zdravotních sester zvýšením ohodnocení jejich práce. Finančně bylo podpořeno vzdělávání lékařů, čímž podpoříme nedostatkové profese, např. praktické lékaře.

Více a lepší péče pro vážně nemocné. Koncentrací specializované péče se zlepšila kvalita i dostupnost zdravotní péče, zejména v onkologii, ale i v dalších oborech. Došlo k výraznému zkrácení čekacích dob na operace. 3 mld. Kč ušetřené za levné léky byly vynaloženy na úhradu nejmódnějších terapií, které byly dříve pro pacienty nedostupné. Minimalizovali jsme rozdíly v cenách stejných léků v různých lékárnách. Zavedení nového, transparentního systému určování cen a úhrad léčiv znamenalo zlevnění 3 000 léků, nově 550 léků bez doplatku a rychlejší proces zařazování nových, účinnějších léků na trh.

Zdravotnictví

Co prosazujeme

ODS má jako jediná strana vypracován koncept modernizace českého zdravotnictví. Známe řešení neduhů českého zdravotnictví a jsme schopni garantovat stabilní, bezpečné a vstřícné zdravotnictví odolávající krizím. Pacient a jeho role v systému zdravotní péče zůstává i nadále ústředním prvkem reformních kroků.

Ochrana pacientů a zdravotnictví před dopady hospodářské krize. Zavedeme přísnější dohled nad hospodařením zdravotních pojišťoven a nad tím, jakým způsobem vynakládají své prostředky při zajišťování zdravotních služeb. Zamezíme neefektivnímu vynakládání veřejných prostředků na přetahování pojištěnců a sporné marketingové programy. Zavedeme transparentní způsob stanovování cen a úhrad zdravotnických prostředků. Využijeme možností evropského práva a dočasně administrativně snížíme ceny a úhrady léčivých přípravků. Garantujeme takto 5 mld. úspor, aniž by byla jakkoliv omezena dostupnost péče.

Moderní a efektivní evropské zdravotnictví pro všechny. Zachováme systém solidárního veřejného zdravotního pojištění s přerozdělením prostředků pro nemocné. Budeme nadále bojovat proti plýtvání a dluhům ve zdravotnictví i proti tomu, aby byla bezplatná péče omezena finančními stropy na úhradu léků nebo léčebných postupů. Budeme nadále prosazovat, aby si pacient mohl vybrat svého poskytovatele zdravotních služeb,

zdravotní pojišťovnu i způsob pojištění. Posílíme význam i zodpovědnost primární péče v českém zdravotnictví. Limit na spoluúčast bude i nadále chránit nejvíce nemocné občany a tím bude dána sociálně únosná hranice spoluúčasti každého pacienta.

Jsmo otevření férové politické dohody v zájmu občanů. Chceme ve zdravotnictví ukotvit takový základ, který se nebude měnit po každých volbách. Nabídneme povolební dohodu o reformě systému veřejného zdravotního pojištění. Podporujeme zachování systému veřejného zdravotního pojištění se současným zavedením citlivě nastavených motivací pacientů z hlediska čerpání zdravotní péče. Nabídneme povolební dohodu o zdravotní péči o seniory. Dohodu o systému, organizaci a financování následné péče, zdravotně-sociální péče, domácí péče a hospicové péče pokládáme za naši zásadní prioritu pro příští volební období.

Silná kontrolní role státu. Budeme prosazovat silnou kontrolu státu nad penězi ve veřejném zdravotním pojištění, nad zdravotními pojišťovnami a účinný dohled nad kvalitou poskytovaných služeb.

Pacient bude důležitým a váženým klientem. Zdravotnictví potřebuje jasná pravidla. Každý pacient bude mít garantována svá práva zákonem. Například rodič bude mít zákonné právo být hospitalizován se svým dítětem, každý pacient bude mít právo na druhý názor lékaře placený z veřejného zdravotního pojištění atd. Pacient bude také vědět,

na jakou péči, v jakém rozsahu a termínech má nárok a jaká péče je plně hrazena ze zdravotního pojištění. Bude znát míru spoluúčasti a cenu služeb předem. Zlepšíme informovanost pacientů o nabídce pojišťoven a zdravotních služeb. Budou například znát své pořadí při čekání na operaci (např. kyčle) z veřejných čekacích listů. Kvalita služeb bude vymáhána rovnými a jednotnými podmínkami pro provoz zdravotnických zařízení a pro poskytovatele s účinnou kontrolou státu.

Zdravotnictví účinně reagující na postupné stárnutí obyvatelstva. Zdravotně zajištěné stáří je naší prioritou. Seniory a invalidy ochráníme sociálně únosným limitem spoluúčasti na zdravotní péči. Zavedeme nový typ dobrovolného ošetrovatelského připojištění a související daňová zvýhodnění. Takové připojištění pomůže budoucím seniorům lépe zvládnout náklady na zdravotní a zdravotně-sociální ošetrovatelské služby v souvislosti s jejich stářím. Účinnou podporou domácí péče dáme seniorům skutečnou možnost se rozhodnout, kde chtějí v případě dlouhodobé nemoci pobývat – zda v léčebně, nebo doma. Zavedeme státem garantovaný systém financování hospicové péče. Podporována bude jak lůžková, tak i stacionární a domácí hospicová péče.

Modernější veřejné zdravotní pojištění. Vymezíme péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění a nadstandard hrazený z připojištění nebo přímo. Občané si budou moci legálně připlatit a nemusí uplácat. Zajistíme povinné zveřejnění cen zdravotnických služeb a transparentní podmínky chránící pacienty.

Posílení konkurence zdravotních pojišťoven. Nadále budeme podporovat systém více zdravotních pojišťoven a posílením konkurence dosáhneme zlepšení služeb pro pojištěnce. Budeme nadále podporovat více způsobů pojištění v rámci veřejného zdravotního pojištění. Zdravotní pojišťovny nebudeme privatizovat. Zavedeme dohled nad zdravotními

pojišťovny i zdravotním pojištěním a budeme prosazovat zvýšení odpovědnosti za jejich řízení.

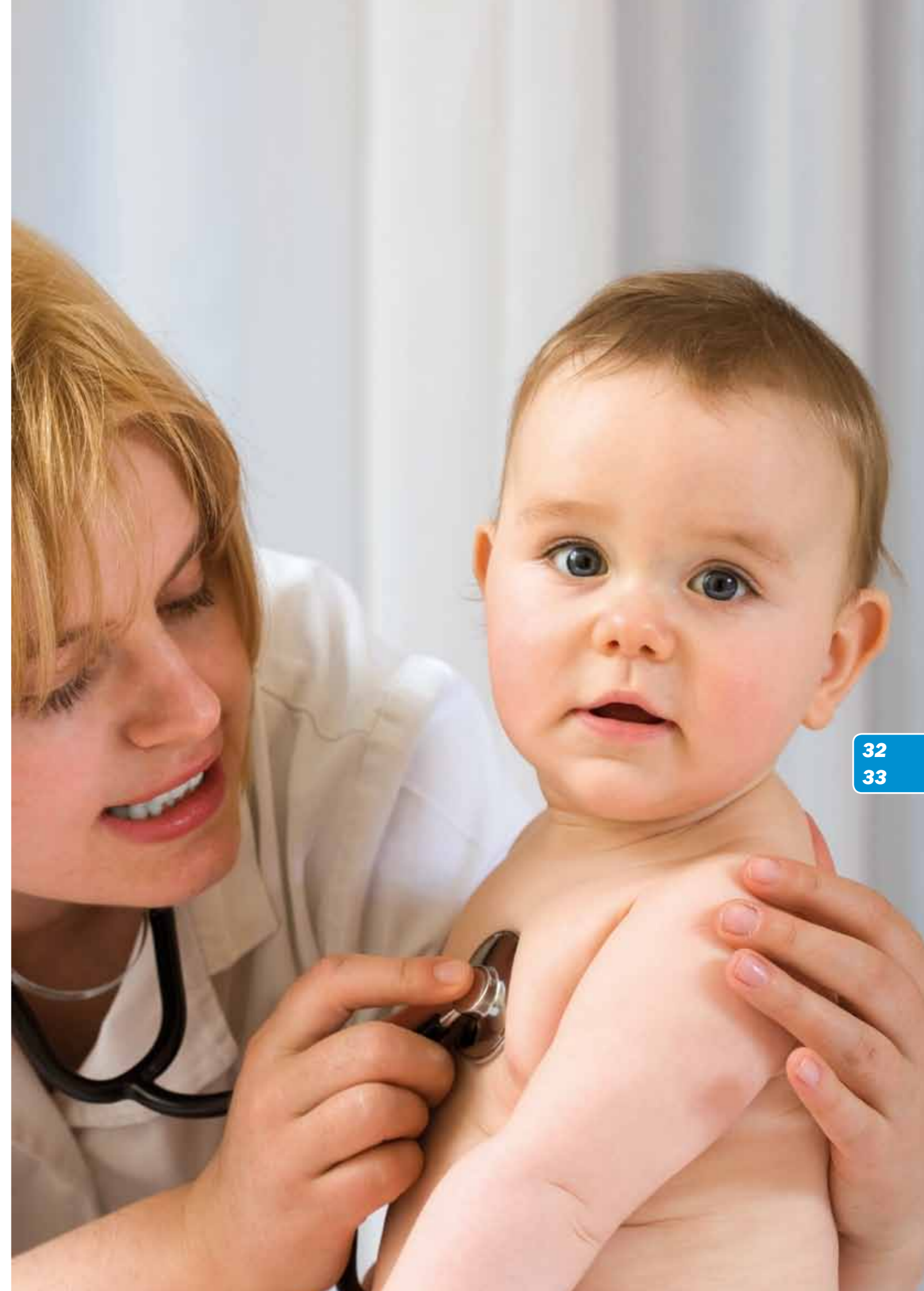
Podpora vzdělávání a výzkumu v medicíně. Budeme pokračovat v podpoře nedostatkových profesí, především praktických lékařů, záchranářů, stomatologů, s využitím evropských fondů. Nadále budeme podporovat zdravotníky v ošetrovatelství i zvýšení kompetencí sester a jejich emancipaci jako důležité součásti zdravotní péče, zvláště o seniory. Lépe oceníme jejich práci (např. samostatně pracující diabetologické sestry, sestry domácí péče, geriatrické sestry apod.). Máme připraveno legislativní řešení pro převod, prodej a dědění praxí. Fakultní nemocnice transformujeme na univerzitní nemocnice na neziskové bázi. Na jejich řízení a kontrole se budou společně podílet stát a univerzity, nebudou privatizovány.

Podpora špičkové zdravotní péče. Budeme pokračovat v koncentraci specializované a superspecializované péče do míst se zkušeným a vzdělaným personálem a nákladnými a účinnými technologiemi.

Účinná a efektivní záchrana životů. Prosadíme speciální zákon o zdravotnické záchranné službě. Ten díky novým výjezdovým místům zvýší její dostupnost,lepší postavení v integrovaném záchranném systému a pracovníkům zdravotnické záchranné služby garantuje vyšší sociální ochranu.

Prevence bude jednou z priorit. Budeme pokračovat v celostátních preventivních programech podporujících včasný záchyt nejzávažnějších onemocnění (nádory kolorekta, karcinomu děložního čípku, nádory prsu, prevence zubního kazu dětí a důchodců). Zajistíme financování těchto preventivních a screeningových programů ze zdravotního pojištění.

Účinné a moderní očkování dětí. Podporujeme účinné a moderní očkování dětí a prosadíme úhradu vakcín proti pneumokokovým nákazám hrazenou ze zdravotního pojištění.

9.1 VNITŘNÍ VĚCI

Vláda ČSSD přenechala Policii ČR v krizi vnitřní i v krizi důvěry občanů v její funkčnost a schopnost být důsledným ochráncem života, zdraví i majetku občanů České republiky. Ministrům vnitra chyběla jasná vize, policie byla považována za nejkorumpovanější instituci v zemi. Neadekvátně narůstal počet policejních odposlechů, některé policejní akce vzbuzovaly dojem, že jsou iniciovány na politickou objednávku.

Na co navazujeme

Ministerstvo vnitra prošlo výraznou změnou z „ministerstva strachu“ v „ministerstvo důvěry“. Při přípravě policejní reformy ODS vycházela z předpokladu, že tu policie není proto, aby trestala a obtěžovala. Je tu proto, aby podle hesla „Pomáhat a chránit“ skutečně pomáhala těm, kteří se bez pomoci neobejdou, a chránila ty, kteří to potřebují.

Reforma Policie ČR. Reforma policie je její nejzásadnější proměnou od 60. let minulého století. Od ledna 2009 probíhá transformace policie na 14 krajských ředitelství, zjednodušila se organizační struktura, decentralizovalo řízení, krajské správy jsou ekonomicky samostatné. V rámci projektu obnovy policejních služeben P1000 bude v letech 2007–2009 rekonstruováno minimálně 317 služeben.

Obnova a rozvoj hasičské techniky. V letech 2007–2008 získali dobrovolní hasiči celkem 124 nových cisternových automobilových stříkaček. V letech 2007–2011 získá Hasičský záchranný sbor celkem 200 nových cisternových automobilových stříkaček, které budou po pěti letech převedeny na vybrané obce (dobrovolní hasiči). V rámci Projektu 33 300 byla vyčleněna finanční podpora ve výši 300 mil. Kč na výstroj 33 300 dobrovolných hasičů v 5 550 obcích.

eGovernment. Termín eGovernment znamená využití nejmodernějších technologií pro vstřícnější kontakt státních institucí s občany. Tato revoluce ve veřejné správě šetří čas i peníze. Systém tvoří kontaktní místa pro veřejnost Czech POINT (v březnu 2009 celkem 3 528 kontaktních míst), komunikační struktura veřejné správy, základní registry a eGovernment Act, který mj. zavádí datové schránky, což je způsob komunikace nahrazující klasický způsob doručování v listinné podobě.

Schengen. 21. prosince 2007 padla poslední železná opona a Česká republika se stala plnoprávným členem EU. Byly zrušeny hraniční kontroly podél celé pozemní hranice. 30. března 2008 byly zrušeny hraniční kontroly u všech letů v rámci Schengenu.

Co prosazujeme

V naší zemi pouze tolik cizinců, kolik můžeme integrovat. Česká republika nemůže být doširoka otevřenou branou pro každého. Přístup k nám by měli mít pouze ti, pro které je práce. Každý se přitom musí ztotožnit s místními kulturními a společenskými pravidly a musí znát český jazyk.

Každý zná svého policistu. Chceme dokončit reformu policie. V jejím rámci prosazujeme posílení počtu policistů ve výkonu služby a zveřejnění jmen a tváří v místě sloužících policistů. Podporujeme nezávislé vyšetřování trestné činnosti policistů, celníků a příslušníků vězeňské služby.

Pomoc hasičům. Budeme pokračovat v podpoře dobrovolných a profesionálních hasičů s cílem zajistit jim kvalitní techniku a vybavení.

Stát i úředník pod kontrolou. Budeme pokračovat v rozvoji eGovernmentu (kontaktní místa Czech POINT, datové schránky, základní registry), tedy moderních a vládou ODS zavedených způsobů komunikace občanů a státu. Cílem těchto změn je konec úředních hodin, konec obcházení úřadů. Vše potřebné bude možné zařídit z domova elektronicky. Šetříme čas, nervy a peníze. Každý bude vědět, kdo kdy vstoupil do našeho soukromí, k našim osobním údajům. Kdykoli bude možné mít přehled o stavu podání a vyřízení žádosti na úřadu.

Elektronické volby. Jako součást využívání moderních technologií ke vstřícnějšímu kontaktu občanů a státu prosazujeme elektronické volby. Elektronické volby znamenají, že volič nemusí nikam chodit a volit může z domova prostřednictvím svého počítače. Příští parlamentní volby by se mohly uskutečnit i touto formou.

Chceme důsledně zmenšovat prostor pro korupci. Boj proti korupci považujeme za jeden z klíčových úkolů pro všechny úrovně veřejné správy. Korupce představuje společenské zlo prvního řádu. Boj s korupcí postavíme na třech pilířích: prevenci, průhlednosti a postihu. Omezíme prostor pro korupci a zrušíme nadbytečné regulace vytvářející prostor pro protekcionismus, klientelismus a korupční jednání. Stanovíme pevná a jednotná pravidla pro zadávání veřejných zakázek v celé veřejné správě, která vyloučí jejich přihrávání předem vybraným subjektům (kamarádům).

9.2 SPRAVEDLNOST

ODS přebírala resort v době, kdy průměrná délka soudního řízení u nás byla výrazně delší (v některých agendách až dvojnásobně) než např. v Německu či Rakousku. Také kvalita soudních rozhodnutí byla horší než v zahraničí. To se projevuje ve větším množství opravných prostředků proti rozsudkům soudů prvního stupně. Justice také trpěla lokální nevyvážeností. Vládám ČSSD se nedařilo řešit problémy českého vězení, zvyšovat kapacitu českých věznic a hlavně zvyšovat zaměstnanost vězňů. ODS vstupovala do resortu, ve kterém neproběhly žádné výrazné reformní změny. Bylo nutné prosadit celkovou reformu české justice a vězení, která by přiblížila český justiční systém justičním systémům standardních evropských demokratických právních států.

**Bezpečnost
občanů**

Na co navazujeme

Změny v trestním právu. Vláda ODS prosadila novou podobu trestního práva, uvedla v život trestní zákoník a vytvořila několik stěžejních novel trestního řádu. Došlo ke zpřísnění trestů za nejzávažnější trestné činy, a u těch méně závažných naopak k rozšířenému ukládání alternativních trestů (např. domácí vězení).

Zrychlení a zefektivnění soudního řízení. Novela občanského soudního řádu celkově zrychluje a modernizuje civilní řízení. Mezi hlavní změny patří nová forma doručování zásilek od soudů, preferování elektronického doručování, vedení spisů u civilních soudů v elektronické podobě či odběremění soudců navýšením počtu vyšších soudních úředníků. Zahájili jsme klíčový projekt eJustice, týkající se využití informačních technologií v justici. Novela zákona o soudech a soudcích zavádí časově omezené mandáty pro předsedy soudů, zpřísnuje kárnou odpovědnost soudů a přenáší ji na smíšené senáty působící u Nejvyššího správního soudu. Zahájili jsme změnu organizace práce na soudech. Do budoucna by měl mít každý soudce svůj minitým, s nímž bude spolupracovat. Výsledkem bude výrazné zrychlení soudního řízení. V současnosti působí u soudů více než 200 minitýmů, postupně vznikají další.

Detenční ústavy. Poprvé v historii trestní politiky státu byl zahájen provoz detenčních ústavů – zařízení pro nebezpečné a nenapravitelné agresory, například sexuální devianty.

Co prosazujeme

Pokračování v reformě justice. ODS se podařilo z velké části prosadit reformu české justice. Dochází k postupnému zkracování délky soudního řízení a odstraňování nedodělků, zvláště v severočeské justici. Do budoucna v těchto reformních krocích musíme pokračovat. Nestačí však jen rychlá a efektivní justice – justice musí občanům poskytovat komfortní služby, musí být vůči nim lidská a přátelská.

Nová práva občanům. ODS by měla po volbách dokončit některé klíčové zákony posilující práva občanů. Jde například o nový občanský zákoník, který poskytuje nová práva občanům a lépe chrání některé sociální skupiny, třeba zdravotně postižené.

Nový trestní řád. Budeme pokračovat v práci na novém trestním řádu – tento zákon by měl lépe chránit oběti trestných činů například tím, že jim lépe umožní získat od pachatele zadostiučinění.

Zákon o bezplatné právní pomoci. Dokončíme zákon o bezplatné právní pomoci. V České republice dosud chybí moderní úplný zákon, který stanovuje jasná pravidla pro poskytování bezplatné právní pomoci pro všechny, kteří ji potřebují.

Exekutoři a soudní znalci. Budeme dál monitorovat činnost exekutorů a soudních znalců tak, aby poskytovali kvalitní služby občanům a nepoškozovali jejich práva. Bude nutné přijmout nový zákon o soudních znalcích.

Pokračování v projektu eJustice. Budeme pokračovat v projektu eJustice. Prosazujeme další projekty vedoucí k efektivnějšímu soudnímu řízení a mající jasný přínos pro občany, například návrh elektronického soudního spisu a pokračování projektu elektronického trestního řízení.

Zvyšování zaměstnanosti vězňů. Budeme pokračovat v reformních krocích v oblasti vězňů. Naším cílem je nadále zvyšovat zaměstnanost vězňů. Za ideální považujeme jejich 70% zaměstnanost. Pracující vězni se podílejí na financování svého výkonu trestu a získávají pracovní dovednosti, které snižují nebezpečí opakování trestné činnosti po propuštění na svobodu.

9.3 OBRANA

Česká republika stejně jako další země čelí výzvám proměnlivého globalizovaného bezpečnostního prostředí. Při řešení bezpečnostních hrozeb a rizik a jejich eliminaci dáváme přednost politickým prostředkům a mírovému řešení. Zahraničně-bezpečnostní politika a obranná politika musí být založeny na aktivitě, angažovanosti a plnění spojeneckých závazků. I když je hrozba globálního konfliktu v současnosti nízká, patří mezi civilizační hrozby rozšiřování zbraní hromadného ničení a raketových technologií, dále mezinárodní organizovaný zločin, terorismus, nekontrolovaná migrace, náboženský, etnický či politický extremismus.

Na co navazujeme

Zahraniční mise. Česká republika jako člen NATO působí při zajišťování bezpečnosti euroatlantického prostoru a naplňování spojeneckých závazků v zahraničních misích. Naši vojáci působením v zahraničí v celkovém počtu více než 1 000 osob současně plní spojenecké závazky a hájí bezpečnostní zájmy občanů České republiky v boji proti terorismu a extremismu. Vzhledem k tomu, že Afghánistán je hlavním útočištěm Al-Káidy a dalších teroristických skupin, a navíc je i největším světovým producentem opia, které slouží k jejich financování, jsou vojenské operace a civilní rekonstrukce v této zemi nejvyšší prioritou NATO.

Pomoc při živelních katastrofách. Armáda ČR se podílí na odstraňování následků živelních pohrom s možnou nasaditelností až 10 tisíc osob. V roce 2008 pomáhala při sněhové kalamitě, v roce 2009 při povodních. Nezastupitelná je mimo jiné pomoc ženižních jednotek při výstavbě mostů.

Protiraketová obrana. Vláda ODS navázala na vyjednávání vlád ČSSD s USA o případném umístění radaru protiraketové obrany na území ČR. V gesci resortu došlo k vyjednání Smlouvy o statutu sil, kterou ministři obrany obou zemí podepsali v září 2008. Zároveň byla s USA uzavřena Dohoda o strategickém partnerství v oblasti obrany, která umožňuje intenzivnější vztahy mezi resorty obrany obou zemí.

Co prosazujeme

Česká republika je nedílnou součástí euroatlantického společenství a sdílí své bezpečnostní zájmy s ostatními členskými státy NATO a EU. Vzhledem k povaze těchto hrozeb jim bude ČR schopna nejlépe čelit na základě mezinárodní spolupráce.

Posilování transatlantické vazby. ODS bude usilovat o to, aby Česká republika zůstala důvěryhodným, spolehlivým a především respektovaným spojencem v NATO a partnerem v EU. Budeme aktivně podporovat udržení a posilování transatlantické vazby, a to nejen v NATO, ale i ve vztahu EU–USA. NATO zůstane základem naší obrany.

Zahraniční operace. Nedílnou součástí realizace obranné politiky ČR bylo a bude působení příslušníků našich ozbrojených sil v zahraničních operacích v rámci úsilí mezinárodního společenství, zejména pod hlavičkou NATO, EU a OSN. Aktivní účast v zahraničních operacích považujeme za účinný prvek zajišťování bezpečnosti ČR a jejich spojenců. Charakter konfliktů se zásadním způsobem změnil. V současném propojeném světě se konflikty neomezují pouze na místo svého vzniku. Naopak se často přenášejí do velmi vzdálených oblastí. Konflikty tak dnes nejsou jen hrozbou místní, ale i globální a na jejich řešení má zájem naprostá většina zemí světa. Teroristické organizace jsou schopné páchat teroristické akce kdekoli na světě. Budeme proto prosazovat, aby cílem naší obranné politiky bylo odhodlání aktivně této hrozbě čelit, i pokud to znamená zasahovat v místech, kde se takovéto hrozby formují.

Transformace a modernizace ozbrojených sil.

Navzdory omezeným obranným výdajům bude nezbytné dále pokračovat v transformaci a modernizaci ozbrojených sil v souladu se standardy NATO a EU, tak aby byly dlouhodobě udržitelné a schopné nasazení na velké vzdálenosti. Za samozřejmé pokládáme to, že všechny kapacity ozbrojených sil budou v případě potřeby schopny podpořit integrovaný záchranný systém ČR a Policii ČR při živelních katastrofách, například povodních nebo sněhových kalamitách.

Protiraketová obrana. V závislosti na výsledcích revidované zahraniční bezpečnostní politiky budeme v případě pokračování amerického zájmu na umístění radarové stanice protiraketové obrany usilovat o ratifikaci již přijatých příslušných dohod. Pokračující šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů, včetně balistických střel, jsou jasným důkazem toho, že se protiraketová obrana v současném bezpečnostním prostředí stále více stává nutností. Jaderné testy v Severní Koreji či zkoušky nových balistických střel v Íránu, to vše ve spojení s agresivní rétorikou představitelů těchto zemí, nemohou zůstat bez adekvátní reakce, kterou není nic méně než zajištění bezpečnosti našich občanů.

Vstup České republiky do EU nebyl dobře připraven. Vláda ČSSD nedokázala kvalitně připravit programy pro čerpání evropských peněz v období 2007–2013. Nastavila složitý a nepřehledný systém (24 operačních programů), který již nebylo možné změnit. Byl zpožděn proces vyjednávání s Evropskou komisí. Všechny programy se podařilo dopracovat, vyjednat a uvést do fáze realizace.

Na co navazujeme

Dopracování evropských programů do fáze realizace. V současné době jsou registrovány požadavky na 440 mld. Kč z fondů EU, což představuje již 50 % z prostředků na celé období. Schváleny již byly projekty v celkové výši 210 mld. Kč, což představuje více než 93% rozmístění prostředků na roky 2007–2008. Podařilo se dohnat ztrátu v čerpání peněz určených na programové období 2004–2006 způsobenou předchozí vládou. Čerpání peněz na programové období 2004–2006 se na přelomu roku 2006/2007 pohybovalo pouze kolem 60 %, dnes se pohybuje kolem 95 %. Předpokládá se, že bude vyčerpáno celých 100 % rozmístění prostředků tohoto období, a to i díky vyjednání prodloužení čerpání těchto zdrojů.

České předsednictví – „Evropa bez bariér“. České předsednictví EU si zvolilo motto „Evropa bez bariér“. Svoje působení zahájilo úspěšně a vysloužilo si respekt a ocenění ostatních členských států EU. Navíc tři hlavní priority předsednictví, tzv. tři „E“ – ekonomika, energetika a Evropa ve světě –, se ukázaly jako správně zvolené a vysoce aktuální. Průběh všech akcí českého předsednictví byl z vnějšku hodnocen jako mimořádně kvalitně zorganizovaný. Hladký průběh byl důkazem důkladné a dlouhodobé přípravy. Pád a výměna vlády během předsednictví, a navíc prohlubující se hospodářské krize je v Evropské unii zcela bezprecedentní.

Co prosazujeme

Česká republika je středně velkým evropským státem s malým otevřeným hospodářstvím závislým především na zapojení do celosvětové obchodní výměny. Česká zahraniční politika musí být důsledně realistická, praktická a střízlivá. V případě potřeby však musí projevit dostatek odvahy, ofenzivního jednání a tvořivosti místo tradičního opatrnického vyčkávání.

Česká republika je pevnou součástí Západu. ODS považuje pád komunistického režimu před dvaceti lety za návrat zpět na Západ, kam naše země tradičně patří. Jakékoli snahy Ruska o větší vliv na bývalé státy sovětského bloku včetně České republiky za pomoci ČSSD a KSČM jsou pro nás nepřijatelné. ODS je pro korektní vztahy se všemi evropskými státy, Rusko nevyjímaje, hodlá však prosazovat svébytnou politiku vázanou na příslušnost k západní civilizaci.

Transatlantická vazba je nezastupitelná. Z hlediska zajištění bezpečnosti České republiky považujeme euroatlantický bezpečnostní prostor za nedělitelný. V kontextu šířících se bezpečnostních hrozeb a rizik (mezinárodní terorismus, extremismus, zbraně hromadného ničení) považujeme posilování transatlantického jádra demokratické civilizace

Zahraniční vztahy

za nezbytné. Podporujeme rozšíření NATO o nové členské státy. Podporujeme účast našich vojáků v zahraničních misích v rámci spojeneckých sil, především při rekonstrukční a výcvikové práci.

Evropská unie. Vstup České republiky do Evropské unie byl pro nás strategickým cílem z důvodů ekonomických i politických. Vstupem do EU se nám otevřel velký politický a hospodářský prostor. Největší vymožeností EU a základem evropské integrace pro nás zůstává jednotný evropský trh a přijetí té části evropského práva, která přispěla ke zlepšení právního prostředí v ČR.

Evropská bezpečnost a vnější vztahy EU. Vždy budeme podporovat posílení akceschopnosti Evropské unie v boji proti mezinárodnímu terorismu a organizovanému zločinu, avšak bez nadbytečného omezování osobních svobod občanů či růstu byrokracie. Klíčové otázky národní bezpečnosti musí zůstat v pravomoci členských států. Chceme také, aby si EU a USA v bezpečnostní a politické oblasti nekonkurovaly, ale úzce spolupracovaly. NATO musí i nadále zůstat páteří bezpečnostní transatlantické vazby. Jakékoliv snahy o oslabení transatlantického partnerství či o vytváření paralelních vojenských struktur konkurujících NATO nebudeme podporovat. Chceme, aby EU zůstala otevřená dalšímu rozšiřování o ty zájemce, kteří splní kritéria plného členství. Dodatečné kladení překážek do této cesty považujeme za nepřijatelné.

Daně si nenecháme nařizovat. Protože ODS podporuje konkurenci daňových systémů, zcela odmítá jakékoli pokusy harmonizovat na evropské úrovni přímé daně a na harmonizaci daní nepřímých pohlíží velmi zdrženlivě. Chceme zachovat nejen daňovou, ale i fiskální politiku včetně

ně zdravotních, sociálních a penzijních systémů ve výlučné pravomoci národní vlády a parlamentu. Její předání na evropskou úroveň není pro ČR výhodné.

Rozšíření možností čerpání z evropských fondů. ODS považuje za nezbytné přehodnotit priority využívání finanční podpory EU. Pro Českou republiku je stále aktuální obnova infrastruktury, nejenom však technické, ale i kulturní a sociální. Prioritou by měly být investice do úspor energie (zateplování budov, výměny oken apod.), kvalitnějšího bydlení, informační infrastruktury, obnovy památek a kulturního dědictví, hromadné dopravy, civilní ochrany a integrovaného záchranného systému. Rozhodování o rozdělení většiny prostředků by mělo probíhat na úrovni regionů, měst a obcí, tedy blíže ke konkrétním potřebám občanů.

Odpor proti totalitním režimům. ODS vnímá ochranu lidských práv a odpor proti totalitním režimům jako přirozenou a samozřejmou součást své politiky nejen z důvodu nedávné zkušenosti naší země s komunistickým bezprávím. Situace na Kubě, v Severní Koreji, v Barmě, ale i v Číně ve vztahu k Tibetu nám nemůže být lhostejná. Podporujeme humanitární pomoc v zemích s ohroženými obyvateli a vážíme si působení takových organizací, jako je Člověk v tísni.

11.1 ŠKOLSTVÍ

Vláda ČSSD po sobě zanechala byrokratický vzdělávací systém se stále se zhoršující dostupností vzdělávání. V ČR studovalo v průměru dvakrát méně vysokoškoláků než ve vyspělých zemích. Vysokoškolské studium bylo čtyřikrát méně dostupné pro děti z nízkopříjmových skupin, než je tomu v zemích s liberálním modelem školství.

Co prosazujeme

S vyšším a kvalitnějším vzděláním se zvyšuje možnost uplatnění. Vzdělání a kvalifikovaní lidé jsou předpokladem vyspělé společnosti a prosperující ekonomiky. Proto chceme odstranit administrativní, ekonomické a sociální bariéry bránící možnosti vzdělání získat.

Prioritou je vzdělání. Podpora a rozvoj vzdělávání a školství je naší absolutní prioritou. Je to ta nejdůležitější investice, která zvyšuje i konkurenceschopnost v globální ekonomické soutěži. Jsme připraveni navýšit rozpočtové prostředky na vzdělávání, a to i na úkor jiných oblastí rozpočtu.

Firemní školky. Výhodnými podmínkami motivujeme zejména střední a větší firmy ke zřízení vlastních školek zajišťujících péči o děti zaměstnanců.

Odložení „státních maturit“. Odložíme „státní maturity“ pro vážné pochybnosti o jejich připravenosti. Jsme připraveni využít všechny investované prostředky k důkladnému a plošnému ověření stávajícího modelu nové maturity, abychom školy i žáky seznámili s reálnou podobou, náročností i eventuálními riziky. Důkladně prověříme možnosti využití výsledků maturit při přijímacím řízení vysokých škol.

Výhodné studijní půjčky. Prosazujeme možnost zavedení výhodných studijních půjček, které umožní studovat každému. Půjčky budou spláceny až po ukončení studia. Pokud půjčku za studenta splatí budoucí zaměstnavatel, případně studentovi na její splácení nějakou částkou přispěje, bude splácení půjček pro zaměstnavatele daňově zvýhodněné. Splátka bude daňovým výdajem zaměstnavatele.

Studijní spoření. Zavedeme studijní spoření snižující náklady studentů v průběhu studia. Bude daňově odčitatelné až do daňového bonusu sociálně znevýhodněných rodin.

Fond pro vynikající studenty. Navrhujeme zřízení stipendijního fondu pro vynikající české studenty na špičkových zahraničních univerzitách. Hradit by se z něj mohlo školné a část životních nákladů.

Vzdělávání pro každého a kdykoliv v průběhu života. Chceme každému umožnit získat kdykoli během života novou kvalifikaci. Podpoříme rozšíření funkcí odborně zaměřených středních škol jako center celoživotního vzdělávání. Zajistíme efektivní využití prostředků evropských fondů k adresné podpoře dalšího vzdělávání občanů.

Společnost

Motivace zaměstnavatelů k podpoře vzdělávání.

Prosazujeme, aby příspěvek zaměstnavatele na studijní spoření dětí jeho zaměstnanců byl daňově odčitatelným výdajem a osvobozeným příjmem zaměstnance. Zaměstnavatel by tak mohl výhodně přispívat na spoření na vzdělání dětí svých zaměstnanců. Navrhujeme, aby v případě, kdy se zaměstnavatel rozhodne hradit za studenta školné na soukromých vysokých školách, kde se platí přímé školné, byl tento výdaj daňově uznatelným výdajem. Pro odpovědné zaměstnavatele zavedeme podporu přístupu ke vzdělávání zaměstnanců tak, aby všechny náklady vynaložené na vzdělávání zaměstnanců včetně rekvalifikací byly daňově uznatelné.

Výzkum a vývoj blíže ke studentům. Podpoříme vznik špičkových výzkumných univerzit. Vědu nelze dělat bez spojení s výukou.

Spolupráce firem a univerzit. Daňovými nástroji podpoříme motivaci firem a univerzit k vzájemně výhodné spolupráci v oblasti aplikovaného výzkumu a zavádění inovací.

Věda jako životní šance a hybná síla prosperity. Budoucí prosperita bude stále více záviset na výsledcích výzkumu, vývoje a inovací. Proto se zaměříme na to, aby finance na výzkum a vývoj šly těm nejlepším institucím a nejlepším vědcům. Vynikající výsledky ve vědě musí přinášet vysoké příjmy bez ohledu na věk.

Podpora zaměstnávání studentů. Navrhujeme slevu na pojistném na sociální zabezpečení pro zaměstnavatele, kteří zaměstnávají studenta na částečný úvazek nebo brigádu. Podpora při získávání brigády bude náležet zaměstnavateli, který zaměstná studenta vysoké školy v prezenčním studiu.

Zjednodušíme daňové předpisy pro neziskový sektor. Problematikou zdanění neziskového sektoru se většina dosavadních daňových reforem nezabývá vůbec, anebo jen okrajově. Nejednotný neziskový sektor tak většinou reformám jen přihlíží, aniž by na nich participoval nebo z nich případně i něco vytěžil. Platné daňové zákony dostávají neziskové organizace do složitých problémů. Je po nich vyžadována účetní evidence a s tím spojená náročná administrativa, která je pro neziskové organizace náročnější a složitější než administrativa podnikatelského sektoru. Jsme připraveni v součinnosti s neziskovým sektorem vyjasnit, zda ten či onen příjem zdanit, či nezdanit a zda je možné ten či onen výdaj uplatnit.

11.2 KULTURA A MÉDIA

Nepříznivý trend značného propadu podpory české kultury posledních let se podařilo za vlády ODS v roce 2008 výrazně obrátit. Zatímco v roce 2005 disponoval rozpočet Ministerstva kultury částkou přibližně 5,7 mld. korun, v roce 2008 se tato částka přiblížila 9 mld. Kč, což je historicky nejvyšší rozpočet resortu.

Co prosazujeme

Svobodný prostor pro kulturu. Chceme maximální svobodný prostor pro pestré kulturní aktivity včetně nezávislé kultury, role státu proto musí být omezená. Stát nemůže stanovit, co kultura je či není, a nemůže určovat, jakou roli v našem životě má mít. To patří výlučně do individuálního občanského rozhodování a stát do tohoto prostoru nemá vstupovat.

Využití fondů Evropské unie. Celkový objem peněz pro projekty typové obnovy památek, budování metodických center a moderních kulturních center s vyšší přídáním hodnotou dosahuje v programovém období 2007–2013 celkem 250 mil. EUR.

Památková péče. Ochrana a kultivace památkového fondu musí být jednou z priorit kulturní politiky státu. Finanční prostředky ze státního rozpočtu na obnovu památek mají směřovat podle jasných pravidel a bez ohledu na formu vlastnictví. Vlastníci památek nesmí být trestáni. Posílíme postavení vlastníků památek a vlastníků objektů v památkových zónách při zachování standardu ochrany, což pomůže rychlejší obnově památek. Prosazujeme přijetí nového památkového zákona s důrazem na transparentnost a efektivnost státní památkové péče s využitím nejmodernějších technologií. Budeme pokračovat v rehabilitaci nejvýznamnějších národních institucí v rámci programu péče o národní kulturní poklad.

Větší propojení resortu kultury s cestovním ruchem. Větší propojení resortu kultury s cestovním ruchem je jednou z logických cest, jak přestane být kultura vnímána jako pouhý nadstavbový příjemce státních dávek a dotací. Naopak se stane mechanismem schopným peníze vracet do oběhu. Potenciál kultury a cestovního ruchu je tak veliký, že může zajistit dost peněz na zvelebování kulturního majetku i posilovat prestiž České republiky jako atraktivní turistické destinace.

„Národ sobě“. Chceme rozvinout právní stimulaci podpory kultury občany i firmami (mecenášství) tak, aby těžiště podpory kultury neleželo na bedrech veřejné správy, ale vrátilo se do polohy, v níž bylo před nástupem komunistického režimu. V podmínkách ekonomické krize je to nutné dvojnásob. Na základě daňových asignací budou plátcí daně investovat přímo do vlastního majetku, který je památkou, případně na základě smlouvy do kulturních památek jiných vlastníků, kteří nejsou plátcí daně (obce, církve).

Kultura nejsou jen výdaje. Více než dvě třetiny zahraničních turistů jezdí do Česka právě za kulturou a památkami. Ekonomické možnosti kultury je nezbytné využít právě nyní, v době ekonomické krize. Podporováno bude takové využití kulturních památek, které zajistí jejich přístupnější a využití např. pro turistický ruch, bydlení a veřejné kulturní služby. Zápůjčkami sbírkových předmětů soukromým subjektům více zpřístupnit sbírkové bohatství veřejných sbírek veřejnosti.

Živé umění. Chceme podporovat aktivity plnící veřejnou službu, nikoli automaticky jednotlivce, skupiny a instituce, kteří si pojem veřejná služba dají na vývěsní štít.

Církve a stát. Zablokovaný církevní majetek znemožňuje rozvoj obcí a měst. Dokončíme transformaci vztahu státu s církvemi a náboženskými společnostmi. Jejím základem bude postupné oddělení církví od státu a narovnání majetkových vztahů. Naším cílem bude nalézt takové budoucí uspořádání vztahu státu a církví, které zachová dosavadní svobodu vyznání každému občanovi a neohrozí současné postavení církví v naší zemi. ODS je připravena vést korektní jednání na nejrůznějších úrovních s cílem dosažení co nejširší shody.

Sdělovací prostředky. Navrhujeme zjednodušení systému mediálních rad. Rady České televize, Českého rozhlasu a České tiskové kanceláře (v případě, že nebude privatizována) chceme nahradit jedinou Radou veřejné služby. Radu Českého telekomunikačního úřadu a Radu pro rozhlasové a televizní vysílání chceme sloučit v jednu „technickou radu“. Veřejná služba může být na základě grantového systému podporována u každého subjektu, ne pouze u tzv. veřejnoprávních médií. Zvážíme zrušení koncesionářských poplatků a hrazení veřejné služby přímo ze státního rozpočtu prostřednictvím Rady veřejné služby. Prosazujeme privatizaci České tiskové kanceláře a zrušení Rady ČTK.

Snazší přístup k internetu. Internet je symbol svobody. Proto budeme velice obezřetní při jeho regulaci s přihlédnutím k nutnosti bránit šíření společensky nepřijatelných témat a myšlenek (pedofilie, xenofobie, extremismus). Předpokladem širšího využití tohoto fenoménu je snazší přístup k internetu na celém území naší republiky.

11.3 ROZVOJ KRAJŮ A OBCÍ, BYDLENÍ

Po krajských volbách se situace v regionech začíná prudce zhoršovat. ČSSD před volbami do krajů zcela nereálně naslíbila, že zdravotnictví bude zadarmo, že se všechny děti dostanou do mateřských škol, že všichni penzisté dostanou místo v pečovatelských domovech apod. Dnes nemá peníze na zajišťování dopravní infrastruktury, modernizace školských zařízení či podpory rozvoje obcí. Nezákonně proplácení poplatků ve zdravotnictví v krajích vneslo mimořádný chaos mezi občany. Situaci v regionech zhoršuje i klientelistický přístup při rozdělování dotací, který je nejzřetelnější ve Středočeském kraji za působení hejtmana Ratha. Stabilní správa věcí veřejných tak na samosprávné úrovni zůstává pouze v obcích. Ve veřejné správě však bohužel narůstá byrokracie. Se vznikem krajů za dob vlád ČSSD nedošlo k úsporám na jednotlivých ministerstvech. Navíc financování krajů bylo zajištěno na úkor obcí. Obce tak mají v situaci ekonomické a finanční krize omezené možnosti plánovat svůj rozvoj.

Co prosazujeme v oblasti rozvoje krajů a obcí

Úroveň Evropské unie. Chceme usilovat o zjednodušení regionální politiky a snížení administrativy při rozdělování strukturálních fondů. Prosazujeme zavedení přechodného období tak, aby Česká republika mohla čerpat evropské fondy

i po roce 2013. Zajistíme, že ČR dostane prostor pro dobudování vodohospodářské infrastruktury. Minulé vlády ČSSD se při vstupu do EU nezodpovědně zavázaly do roku 2010 splnit normy v oblasti čištění odpadních vod. Dnes je však jisté, že termín z důvodu nedostatečných financí, stavebních kapacit a právních problémů nesplní zhruba 25 % státu, a ČR tak hrozí sankce. Zajistíme, že nebudeme muset pokuty platit a že se termín prodlouží.

Národní úroveň. Požadujeme omezení byrokracie a decentralizaci výkonu veřejné moci. Budeme podporovat systematické zavádění informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě. Cílem je, aby si orgány veřejné správy vyměňovaly informace elektronicky a omezilo se papírování. Programovým financováním a preferencí investičních výdajů před výdaji provozními budeme hledat cesty, jak zajistit prostředky na spolufinancování projektů krajů, obcí a měst.

Úroveň krajů. Usilujeme o sblížení vývoje v jednotlivých regionech. Cílem je dosažení rychlejšího růstu regionů s nižší úrovní HDP, jako jsou Ústecký a Moravskoslezský kraj.

Vyšší finanční autonomie obcí. Daňové příjmy obcí tvoří pouze 57,5 % obecních rozpočtů. Prosazujeme posílení přímých zdrojů obcí a omezení dotační politiky státu a krajů, která jen deformuje přirozené a průhledné prostředí a je nepředvídatelná. Chceme omezit přerozdělování, nahradit nenárokové dotace ze státního rozpočtu a převést je na obce a města. V následujícím období se zasadíme o navýšení příjmů pro všechny kategorie obcí prostřednictvím rozšíření kritérií v rámci rozpočtového určení daní. Úprava koeficientů rozpočtového určení daní nesmí znevýhodňovat ani malé, ani velké obce.

Přenesený výkon státní správy. Zajistíme plné profinancování přeneseného výkonu státní správy. Jsme přesvědčeni, že když si stát u obcí v rámci spojeného modelu

objednává určité služby, musí za ně také plně zaplatit, aby je občané obcí nemuseli doplácet ze svého. Postupně tak zajistíme stabilizaci vlastnických vztahů ve venkovských obcích.

Efektivní veřejná správa. Budeme podporovat efektivní veřejnou správu, která bude vzdělávat a oceňovat ty, kteří mají schopnosti a zájem pracovat ve veřejném sektoru. Naopak všem těm, kteří se chtějí na státu a samosprávách jen přizívat byrokratickou zarputilostí či neschopností, dáme jednoznačný signál, že ve státních službách pro ně není místo. ODS je přesvědčena, že je lepší mít méně profesionálních a dobře zaplacených úředníků než více průměrných a průměrně zaplacených.

Co prosazujeme v oblasti bydlení

Programové dokumenty pro čerpání evropských fondů nebyly vládou ČSSD vůbec připraveny. Důsledkem bylo celkové zpoždění čerpání evropských fondů o více než rok. Dlouhodobá nečinnost vlády ČSSD a neochota převzít spoluodpovědnost za odstranění regulace nájemného může České republice způsobit škodu v desítkách miliard korun. Hlavně však je neřešení tohoto problému příčinou zvyšování napětí mezi nájemníky a majiteli bytů s regulovaným nájemným. Špatným deregulačním zákonem ČSSD způsobila neúnosné zvýšení nájmu sociálně slabým.

Podpora nové bytové výstavby, nájemního i družstevního bydlení. Podpoříme výstavbu startovacích bytů pro mladé rodiny, hypotéky (zachováme daňové odpočty) a stavební spoření a také nájemní a družstevní bydlení. I v době krize chceme zachovat státní příspěvek k hypotékám ve stávající výši a příspěvek státu na opravy panelových i činžovních domů. Aktivní roli v podpoře nájemního i družstevního bydlení může sehrát i soukromý sektor a obce. Obce chceme ve výstavbě podpořit státní garancí úvěrů na výstavbu infrastruktury pro bytovou výstavbu. Investice do bytové výstavby mohou být jedním z kroků na cestě z krize. Chceme také zvážit podporu výstavby nájemního bydlení cestou změn v daňové politice.

Nebudeme opakovat chyby vlád ČSSD. Musíme v maximální míře vyčerpat evropské fondy pro oblast bydlení a včas se připravovat na to, že přijde další programové období. Česká republika nemůže opět zaspát, jako zaspala příprava programů za minulých vlád v roce 2006.

25 miliard korun z prodeje emisních povolenek zvyšuje kvalitu bydlení. Peníze z prodeje emisních povolenek na zateplení budov sníží energetickou náročnost bytů. Budou šetřit naše peněženky, životní prostředí a energetické zdroje. Zjednodušíme podmínky a rozšíříme možnosti využívání těchto peněz.

Sociálně citlivá a spravedlivá deregulace. Navrhujeme postupnou, citlivou a spravedlivou deregulaci, která může jako jediná narovnat dlouhodobě pokřivený trh s byty. Odkládáním řešení problémů jen dopadne na nájemníky. Případnou stále narůstající škodu vzniklou regulací nájmu mohou zaplatit všichni občané ze svých daní.

Nový zákon o vlastnictví bytů. ODS prosazuje nový, moderní zákon na pomoc stovkám tisíc vlastníků bytů. Zjednoduší život vlastníků bytů a umožní jim snadněji pečovat o svůj majetek.

Sociální bydlení. Odpovědnost každého i fungující princip solidarity se nejvíce projeví právě v době krize. Musíme se umět postarat o všechny ohrožené skupiny. O ty, kteří se o své bydlení objektivně postarat nemohou. Aby pomoc státu byla efektivní, musí být naprosto adresná. Podpora sociálního bydlení je povinností státu. Proto budeme dále podporovat výstavbu:

- domů s pečovatelskou službou,
- denních stacionářů,
- ústupových bytů,
- bezbariérových nebo upravitelných bytů pro handicapované.

Dočasná dávka sociálního bydlení. Stát musí pamatovat na občany, kteří na nájemné objektivně nemají. Vytvoříme zákon o sociálním bydlení založený na dočasné dávce sociálního bydlení. Pomoc nesmí být vázána na určité domy a byty, ale na sociálně potřebné domácnosti.

11.4 SPORT

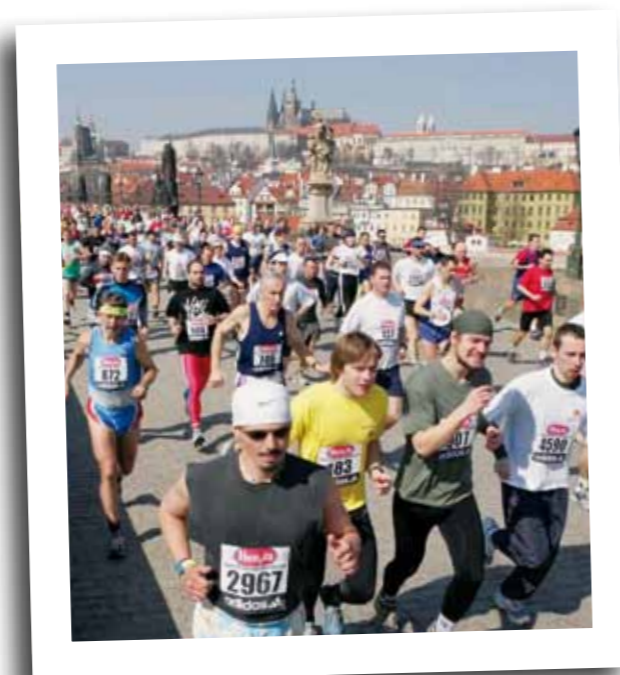
Sport ve všech svých podobách je významným společenským fenoménem dnešní doby. Je nezpochybnitelný jako prostředek rozvoje zdravých občanů, využití volného času i budování národní identity skrze úspěchy české reprezentace. Navíc má i ekonomický rozměr. Podpora ze strany státního rozpočtu se jeví jako nezbytná. Sportovní prostředí v ČR sdružuje přes 20 000 sportovních klubů, přes 120 národních sportovních svazů a celkem přes 2,5 mil. členů. Tato podpora by však měla být jasně kvalifikována a kvantifikována. Vláda nemusí pouze vydávat finanční prostředky státního rozpočtu na sport, ale rozhodně musí vytvořit podmínky pro fungování sportovních svazů a dalších organizací.

Financování českého sportu by mělo být realizováno z několika finančních zdrojů:

- finanční prostředky státního rozpočtu,
- prostředky z výnosů z loterií a jiných podobných her,
- komerční prostředky ze sponzorských a jiných aktivit,
- finanční prostředky z veřejných rozpočtů.

Odůvodnění vícezdrojového financování českého sportu:

- **Zajistit standardní výši prostředků státního rozpočtu na podporu sportu (možné vázání k HDP nebo k celkovému objemu státního rozpočtu).**
- **Loterie, které z velké části realizují svou činnost právě v oblasti sportu (sázkové a kurzové hry), by se měly podílet na financování sportu. Sport by měl být jako kvalitní sociální činnost příjemcem prostředků z hazardních her v rámci prevence proti sociálně patologickým jevům ve společnosti.**

- **Na základě výsledků reprezentace a prezentace českého sportu budou mít české firmy zájem podporovat sport v jakékoliv podobě.**
- **Nastavit kompetence pro obce, města a kraje, aby se podílely na činnosti sportovních organizací a na údržbě a provozu sportovních zařízení. Podpořit legislativními a technickými opatřeními možnost převodu zařízení do vlastnictví poskytovatele podpory.**

Co prosazujeme v oblasti sportovní reprezentace

Příprava a rozvoj talentované mládeže. Jedná se o spolupráci se sportovním prostředím při vytvoření návaznosti sportovní přípravy od 6 let (všeobecná sportovní činnost) do 19 let (vrcholová a specializovaná sportovní činnost).

Sportovní příprava a účast na vrcholných světových soutěžích. Jedná se o spolupráci se sportovním prostředím při vytvoření podmínek pro olympijské hry, mistrovství světa apod. Podpora by měla být realizována přes sportovní svazy a resortní sportovní centra.

Podpora významných sportovních akcí v České republice. Jedná se o pořádání významných světových akcí na území ČR. Akce by měly být realizovatelné v dosud již vybudované sportovní infrastruktuře, ve sportech, které mají v ČR tradici a jejich konání je krátkodobějšího charakteru.

Podpora zdravotního zabezpečení. Jedná se o specializovanou zdravotní péči, které je primárně zaměřena na talentovanou mládež a na reprezentaci České republiky. Bude možné, aby takový specializovaný útvar poskytoval komerční služby, které by zajistily samofinancovatelnost.

Co prosazujeme v oblasti infrastruktury a výkonnostního sportu

Rozvoj a obnova sportovní infrastruktury. Jedná se o rozvoj stěžejní sportovní infrastruktury, která zajišťuje přípravu mládeže, ale i seniorských sportovců. Musí být jasně definována pravidla takové podpory a spoluúčast příjemců podpory.

Rozvoj sportovní činnosti. Jedná se o všeobecnou podporu sportovní činnosti občanů ČR, která zahrnuje sportovní činnost v zájmových organizacích i mimoškolních zařízeních a o sport zdravotně postižených.

11.5 POLITICKÝ SYSTÉM Co prosazujeme

Zabráníme návratu KSČM k moci, nedopustíme zrušení lustračního zákona. ODS nepřipustila vládu ČSSD s KSČM a několika přeběhlíky, o kterou po volbách 2006 intenzivně usiloval Jiří Paroubek. Podíl komunistických aparátčiků na moci na úrovni krajů umožnilo až vítězství ČSSD v minulých krajských volbách. Odmítáme snahy levice zrušit lustrační zákon. Naopak byl zřízen Ústav pro studium totalitních režimů a došlo ke zveřejnění materiálů vzniklých činností bývalé Státní bezpečnosti.

Účinná kontrola evropské legislativy. Jelikož nepodporujeme další převádění kompetencí do Bruselu, musíme zajistit efektivní kontrolu připravované evropské legislativy a její oponenturu už v době jejího zrodu. Proto chceme vytvořit opravdu zastupitelskou kontrolu tvorby legislativy. Potřebujeme samostatné připomínkové pracoviště na úrovni moci výkonné i obou komor Parlamentu včetně efektivního propojení s kanceláři našich europoslanců.

Problematika lidských práv. V pojetí ODS budou vždy lidská práva souborem svobod a práv jednotlivce uspořádat si život podle vlastních představ a hledat vlastní cestu ke štěstí. Nepřipustíme, aby se otázky lidských práv měnily

na požadavky jednotlivých menšin proti většinové společnosti, aby lidská práva byla zaměňována za nároky vůči ostatním. Nikde a v žádném směru nebudeme podporovat tzv. pozitivní diskriminaci, tedy umělé zvýhodňování menšin, prosazované především levicí.

Otázka veřejného zájmu. Ctíme soukromé vlastnictví. Každé odvolání na veřejný zájem a jeho přednost před zájmem soukromým musí být odůvodněno ochranou jiných soukromých zájmů, které se jen v dané věci nemohou bránit efektivně samostatně. Jinak má vždy právo na ochranu soukromí včetně ochrany vlastnictví přednost.

Musíme v politické rovině dokončit proces vyrovnávání se s minulostí. Trváme na pravdivém pojmenování zločinů minulosti včetně odsouzení jejich pachatelů. Stejně tak jsme si vědomi, že problematika extremismu má dvě tváře: levicový (třídní) extremismus je stejně nebezpečný jako pravcový (rasistický). Odmítáme zjednodušené vidění světa, kdy naši hrozbou jsou (právem) nacionalistické bojůvky a nejsou jí (neprávem) obdivovatelé komunistických idejí. Proces vyrovnání s minulostí musí být dokončen jejím pravdivým zařazením do školských osnov všech stupňů.

Politické a ústavní reformy. Naše země potřebuje po dvaceti letech fungování demokracie řadu politických a ústavních reforem. Proto navrhujeme reformu volebního systému tak, aby umožnil vytváření většinových vlád a posílil jejich odpovědnost. Chceme posílit pozici vlády, snížit její vydíratelnost jednotlivými poslanci a potlačit existenci tzv. „přeběhlíků“. Vláda má mít možnost prosazovat svůj program anebo rychle dospět k předčasným volbám. Navrhujeme přímou volbu prezidenta republiky.

Štíhlejší stát. Chceme štíhlejší a efektivnější stát. Provedeme restrukturalizaci státní správy, snížíme počet státních úřadů a zrušíme minimálně dvě až tři ministerstva.

12.1 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Není konzervativnější hodnota než dobrý stav přírody a životního prostředí. Podléhá změnám, kterým můžeme bránit, ale nemůžeme jim zabránit. Můžeme se však adaptovat. ODS chápe životní prostředí jako prostor pro život. Chránit životní prostředí znamená chránit ho pro člověka, nikoliv před člověkem. Podstatné je najít rovnováhu mezi ochranou životního prostředí, ekonomickým rozvojem a sociální soudržností.

Co prosazujeme

Respekt k přírodě. Přírodu je nutné chápat jako cenné dědictví. Socialistická epocha z něj stejně jako z jiných ostatních statků pouze brala. Naší povinností je pokusit se to napravit. Životní prostředí nechráníme přednostně kvůli přírodě nebo životnímu prostředí. Chráníme jej kvůli sobě a svým dětem. ODS krajinu nevnímá pouze jako výrobní prostor, ale přistupujeme k její obnově a využití z širšího pohledu. S ochranou životního prostředí a přírody musíme začít u sebe a ve svém bezprostředním okolí.

Energetické úspory. Největším problémem stavu životního prostředí v České republice je kvalita ovzduší. Po výrazném zlepšení emisí síry a prachu za vlády ODS v 90. letech nadále přetrvávají problémy se znečištěním ovzduší drobnými prachovými částicemi. Naší prioritou je snížení této zátěže obyvatel. Proto podporujeme úspory energie a její efektivní využívání ve výrobě i spotřebě, ať už jde o moderní účinné technologie výroby, úsporné zateplené budovy, nebo úsporné spotřebiče. Zvyšování energetické účinnosti výroby a efektivní využití energie u spotřebitelů snižuje spotřebu zdrojů energie, emise znečišťujících látek a skleníkových plynů a zároveň šetří naše peněženky.

Plynulá doprava. Plynulá jízda znamená úsporu pohonných hmot, rychlejší dopravu, méně emisí a hluku, menší riziko pro lidské zdraví a v neposlední řadě úsporu peněz. Proto podporujeme další budování takové dopravní infrastruktury, která vyvede silniční dopravu z center pomocí obchvatů měst a obcí a zároveň zvýší plynulost dopravy a sníží zátěž ovzduší. Budeme revidovat nesmyslnou politiku biopaliv na evropské úrovni.

Ekologicky čisté energie. Mezi ekologicky čisté energie patří jaderná energetika, nízkoemisní technologie, obnovitelné zdroje jako cesta ke zdravému prostředí a snížení energetické závislosti. V jediné zemi EU, kde se těží uranová ruda, je jaderná energetika přirozenou součástí využitelných výrobních energetických zdrojů. Z hlediska ochrany životního prostředí je jaderná energetika nejlepším velkým zdrojem energie, který neprodukuje běžně sledované znečišťující látky ani skleníkové plyny. Proto podporujeme bezemisní způsoby výroby elektřiny, kam patří jaderná energetika, a v ekonomicky rozumné míře také nespalovací obnovitelné zdroje. Podporujeme nízkoemisní a bezemisní způsoby využití tepla, jako jsou účinné systémy centrálního zásobování teplem či v ekonomicky rozumné míře solární ohřev a tepelná čerpadla. Zdrojem energie a využitelných materiálů jsou také ty látky, které dnes považujeme za odpady. To, co lze znovu použít, bychom měli znovu použít. To, co nelze použít, bychom měli spálit, získat energii a ušetřit tak přírodní zdroje.

Životní prostředí, venkov

Klimatické změny. Česká republika nemůže v globálním měřítku případnou klimatickou změnu ovlivnit, je však její povinností se chovat zodpovědně a zejména zabránit plýtvání. Musíme realizovat úsporná opatření nejen jako protikrizový krok, ale i jako konkurenční výhodu oproti energeticky náročnějším ekonomikám. S případnou klimatickou změnou nemůžeme bojovat za cenu drastických omezení ekonomických aktivit. Je naší povinností a zároveň zodpovědností se na její průvodní jevy připravit – adaptovat. Nemusíme bojovat za ochranu klimatu, musíme dělat pouze to, co je zdravé, ale zároveň ekonomicky únosné pro naše občany.

Životní prostředí a ekonomika. Podporujeme financování „zelených projektů“ nejen v rámci operačního programu Životní prostředí, ale v rámci všech dalších operačních programů, které to umožňují. Daňově chceme zvýhodnit zavádění technologií šetrných k životnímu prostředí, zejména technologií s nízkými energetickými a materiálovými nároky. Dokončení odstranění starých ekologických škod – závazku státu z privatizace – musí být nákladově efektivní. U ekologických daní nepůjdeme nad rámec EU, jen v míře nezbytně nutné.

Průmyslová ekologie. Vláda ODS se důsledně věnovala odstraňování dlouhodobých ekologických zátěží. V roce 2008 po letech nečinnosti se konečně začaly odtěžovat ropné kaly z jedné z největších zátěží v ČR – ostravských lagun Ostramo. V lagunách se skladovaly po desetiletí ropné odpady z celého státu. Během sanačních prací bude postupně zpracováno celkově na 200 tisíc tun ropných odpadů, vyčištěno kolem 500 tisíc tun zeminy a dekontaminována znečiš-

těná voda z plochy 12 hektarů. Díky iniciativě vlády do dvou let také zmizí skládka nebezpečných odpadů v Pozdátkách na Třebíčsku, která zde vznikla v první polovině minulého století. V rámci programu ve výši 35 mld. Kč na odstraňování ekologických škod v severních Čechách a Moravskoslezském kraji se loni výrazně zvýšil počet realizovaných projektů. Zatímco v roce 2007 se v Moravskoslezském kraji uskutečnilo 10 projektů za 125 mil. Kč, v roce 2008 to bylo již 20 projektů za 1,8 mld. Kč. V tomto praktickém úsilí zlepšování životního prostředí budeme i nadále pokračovat.

Veřejnost a občanská sdružení. Chceme upravit postavení občanských sdružení ve správních řízeních a zrovnoprávnit obyvatele s těmito občanskými sdruženími. Odpovědnost za škody vzniklé bezdůvodným blokováním staveb, případně jiných aktivit, ponese ten, kdo tvrdí něco, co je nepodložené.

Rozvoj krajů a obcí. Územní plánování musí být nástrojem harmonického rozvoje obcí a měst a jejich začlenění do krajiny. Prosazujeme zvýšení podílu krajů a obcí na správně chráněných částí přírody a spolurozhodování o stanovení celospolečenských zájmů na příslušné úrovni. Chceme, aby dostatečnou kvalitu života měl zajištěnou občan na samotě, ve velmi malé obci i ve městě. Podporujeme proto rozumné zemědělské hospodaření, využití půdy pro pěstování rychle rostoucích energetických plodin a dřevin tam, kde půda není vhodná pro jiné zemědělské účely, a takové hospodaření, které uchová kulturní ráz naší hustě obydlené krajiny. Chceme dobudovat čistírny odpadních vod a kanalizace ve měs-

tech a obcích na úroveň požadavků 21. století. Prosazujeme přijetí takových opatření při zemědělském hospodaření v krajině, která zajistí zpomalení odtoku vody z krajiny a trvalou ochranu podzemní i povrchové vody.

12.2 ZEMĚDĚLSTVÍ A VENKOV

ODS vnímá venkov jako prostor pro vyváženou podporu zemědělského podnikání, péči o krajinu a ochranu životního prostředí. ODS proto bude usilovat o maximální sblížení programů ministerstev zemědělství, místního rozvoje a životního prostředí s cílem netříštit, ale naopak vzájemně propojit působnost zákonů i finančních podpor pro venkov. Praktickým důsledkem musí být snížení počtu vyhlášek a zákonů a pokles zaměstnanců ve státní správě. To také znamená pokles výdajů daňových poplatníků. Základními principy zemědělské politiky ODS bude vždy obhajoba a ochrana vlastnictví, podpora férového podnikání a posilování odpovědnosti všech podnikatelů a obyvatel venkova k obci a krajině. Věříme, že tyto tradiční konzervativní hodnoty mají na našem venkově mnoho příznivců, a slibujeme, že je budeme v maximálně možné míře hájit.

Co prosazujeme v oblasti rozvoje venkova

Narovnání práv vlastníků a nájemců. Vlastnictví a odpovědný vztah k půdě jsou pro nás základní hodnotou. Proto je pro ODS zásadní dořešit evidenci pozemků a narovnat práva vlastníků a nájemců. Nedílnou součástí tohoto kroku je i spravedlivé majetkové vyrovnání mezi státem a církvemi a oprávněnými a povinnými osobami. Uděláme vše pro dokončení procesu zemědělských a církevních restitucí. Za nezbytnou podmínku rozvoje venkova považujeme zpřístupnění zemědělských pozemků oprávněným vlastníkům a privatizaci zbylé půdy v majetku státu. ODS bude nadále finančně podporovat realizaci pozemkových úprav.

Vytváření nových pracovních příležitostí. Pro ODS je důležitou podmínkou rozvoje venkova vytváření nových pracovních příležitostí a zvyšování příjmu obcí včetně změny rozpočtového určení daní. Pro budoucnost venkova je nezbytná i podpora mladé generace a vytváření podmínek pro její setrvání ve venkovském prostoru. V minulém období ODS historicky několikanásobně navýšila podporu mladých zemědělců na venkově. Naším cílem je oslovit všechny aktivní obyvatele venkova a dát jim příležitost k naplnění svých zájmů. ODS chce proto podporovat místní tradice a aktivity. Uvědomujeme si, že bez nich nelze zachovat a dále rozvíjet charakteristické prostředí i atmosféru našeho venkova.

Podpora regionálních potravinářských specialit. Velmi důležitá je podpora výroby typických regionálních potravinářských specialit. Jejich uplatnění na trhu jsme připraveni prostřednictvím ochranných známek hájit na půdě EU. Podmínky pro vyšší výrobu regionálních

specialit připravila ODS prosazením snížení nákladů pro drobné potravinářské výrobce a rozšířením možností prodeje některých zemědělských surovin a potravin ze statku přímo konečnému zákazníkovi. V těchto projektech budeme i nadále pokračovat.

Co prosazujeme v oblasti zemědělství a ekologie

Podporujeme konkurenceschopnost všech forem podnikání. ODS hodlá ve své zemědělské politice podporovat konkurenceschopnost všech forem podnikání v zemědělství a lesnictví se zvláštním zřetelem na rozvoj malého a středního podnikání a perspektivu rodinných farem.

Odpovědný přístup k životnímu prostředí. Chceme podmínit výplatu dotací dodržováním odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Cílem ODS je zachovat potřebnou členitost krajiny a kvalitu půdy jako předpoklad úspěšného hospodaření budoucích generací. ODS je připravena převzít a obhajovat témata z oblasti ochrany životního prostředí, jež jsou v zájmu občanů ČR. Nastavením podmínek pro hospodaření proto chceme zamezit dalším rizikům vodních a větrných erozí, zásadně omezit důsledky lokálních povodní a chránit majetek občanů, obcí i vlastníků pozemků. Těm eroze každoročně snižují hodnotu jejich majetku o miliardové částky. Ve spolupráci s kraji a obcemi budeme usilovat o další investice do protipovodňových opatření.

Podpora ekologického zemědělství. Rozumnou podporou ekologického zemědělství chceme přispět k širší nabídce kvalitních potravin a zároveň k zachování pestrosti české krajiny.

Stabilizace podmínek podnikání v lese. Za významnou součást podnikání v oboru považujeme lesnictví a dřevozpracující průmysl. Chceme rozvíjet význam lesů v životním prostředí naší země a stabilizovat podmínky podnikání v lese, a to ve vzájemném souladu.

Snížení vlivu byrokracie na podnikání. V oblasti produkčního zemědělství chceme zrušením nebo zásadními změnami dosavadních regulací, zákonů a vyhlášek výrazně snížit vliv úředníků na podnikání. Pro zlepšení podmínek našich podnikatelů uplatníme všechny dosud nevyužívané možnosti podpor v prostředí EU tak, abychom odstranili historicky založené znevýhodnění domácí zemědělské výroby.

Podpora domácích potravin. Osvětou spotřebitele a podporou marketingu chceme prezentovat a propagovat kvalitní potraviny z domácí produkce. Budeme podporovat rostoucí prestiž našeho vinařství a rozvíjet tradice výroby piva.

Co prosazujeme v oblasti zahraničních vztahů

Spravedlivější dotace pro zemědělce. Hlavním cílem ODS na půdě Evropské unie byla již v době předsednictví změna výpočtu dotačních podpor pro zemědělce tak, aby byl spravedlivý pro všechny členské země. ODS připomíná občanům svoji schopnost vyjednat a prosadit v rámci EU zájmy českého zemědělství a venkova.

Stejné podmínky pro nové a původní členské země EU. Součástí změn společné zemědělské politiky, které ODS podporuje, je zákaz všech specifických úlev, výjimek a opatření zvýhodňujících původní členské země oproti novým členům Unie. ODS se hodlá v maximálně možné míře podílet na zrušení všech nadbytečných povinností, které ohrožují existenci evropského i českého zemědělství v porovnání se světem.

Přesměrování plošných dotací na programy rozvoje venkova. V souladu s trendy Evropské unie bude ODS podporovat myšlenku dotací do zemědělství jako plateb za zajištění veřejného zájmu, kterým je obecně péče o krajinu a životní prostředí. Prostředkem k tomu je podle nás přesměrování podstatné části dosavadních plošných dotací na programy rozvoje venkova.

Liberalizace světového agrárního obchodu. Také na půdě Evropské unie i Světové obchodní organizace (WTO) hodlá ODS usilovat o politiku s minimem omezení a regulací a podporovat další liberalizaci světového agrárního obchodu. ODS je pro zrušení exportních dotací prohlubujících problémy rozvojového světa.

ods.cz